

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı
3 Aralık 2025 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Adil Karaismailoğlu'nun, Komisyonun bugünkü gündemine ve Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı 2024 Yılı Sayıştay Raporu'nun görüşülme usulüne ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Adil Karaismailoğlu'nun, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Adil Karaismailoğlu'nun, Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır'ın (3/1122) esas numaralı Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ile kendisi arasında Komisyonun yurt dışı seyahati hakkında yaşanan tartışmayla ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Komisyon olarak yapılan yurt dışı seyahatine ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Diğer İşler

1.- 7183 Sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun Uyarınca; Sayıştay Başkanlığınca Düzenlenen 2024 Yılı Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1122)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU
-----0-----
2'nci Toplantı
3 Aralık 2025 Çarşamba
-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu saat 14.12'de açıldı.

Komisyon Başkanı Adil Karaismailoğlu,

Komisyonun bugünkü gündemine ve Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı 2024 Yılı Sayıştay Raporu'nun görüşülme usulüne,

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır'ın (3/1122) esas numaralı Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ile kendisi arasında Komisyonun yurt dışı seyahati hakkında yaşanan tartışmayla ilgili ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, Komisyon olarak yapılan yurt dışı seyahatine ilişkin açıklama yaptı.

7183 Sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun Uyarınca; Sayıştay Başkanlığınca Düzenlenen 2024 Yılı Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi'nin (3/1122) görüşmeleri tamamlandı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, toplantıya saat 16.25'te son verildi.

3 Aralık 2025 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.12
BAŞKAN: Adil KARAİSMAİLOĞLU (Trabzon)
BAŞKAN VEKİLİ: Halil ELDEMİR (Bilecik)
SÖZCÜ: Hulusi ŞENTÜRK (İstanbul)
KÂTİP: Mervan GÜL (Siirt)
----- 0-----

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Komisyonumuzun değerli üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarından gelen saygıdeğer bürokratlarımız, basınımızın kıymetli mensupları; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum, hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Adil Karaismailoğlu'nun, Komisyonun bugünkü gündemine ve Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı 2024 Yılı Sayıştay Raporu'nun görüşülme usulüne ilişkin açıklaması

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Bugün, gündemimizde 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'un 7'nci maddesine göre hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, Bakanlık tarafından Komisyonumuza havale edilen Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının 2024 yılına ait Sayıştay Raporu bulunmaktadır, Ajans denetim raporu 5'inci defa görüşülecektir.

Toplantıya geçmeden önce, toplantımızın usulü hakkında da sizlere bilgi vermek istiyorum. 7183 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi "Ajansın Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına uygun olarak hazırlanan yıllık finansal tabloları bağımsız denetime tabidir. Bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından kamu yararını ilgilendiren kuruluşların denetimini yapmak üzere yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşlarının en az üçünden teklif alınmak suretiyle İcra Kurulu tarafından yapılır.

Denetim sonucunda düzenlenen bağımsız denetim raporları Sayıştaya gönderilir. Sayıştay, bağımsız denetim raporunu, Ajansın mali rapor ve tablolarının güvenilirliği ve doğruluğu bakımından ve Ajansın kontrol sistemleri, yöntem ve süreçleriyle birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar." hükmünü içermektedir. Bu hükme istinaden hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulan bu rapor Başkanlığınca Komisyonumuza havale edilmiştir.

Toplantımızda öncelikle Bakan Yardımcımız ve Ajans temsilcisi sunumlarını yapacaklardır. Ardından, Komisyon üyelerimizin görüşleri, değerlendirmeleri, varsa soruları ve Ajans temsilcilerinin soruları, cevapları şeklinde toplantımız devam edecektir. Raporu görüşmemizin amacı, kanunun amir hükmü doğrultusunda Ajansın faaliyetleri hakkında bilgi edinmek, kuruluşun faaliyetlerini değerlendirmek, yeni kurulan ajanslara rehberlik etmek ve Komisyonumuzun özellikle turizm alanından gelen Komisyon üyelerinin değerli fikirlerini Ajans istifadesine sunmaktır. Toplantı sonunda herhangi bir karar almayacağız. KİT Komisyonunda olduğu gibi ibra yetkimiz bulunmamaktadır. Görüşmelere ilişkin hazırlayacağımız tespit niteliğindeki raporu Meclis Başkanlığına sunacağız. Üyelerimiz rapora İç Tüzük'ün 42'nci maddesinde belirtildiği üzere ek görüş ekleyebilirler. Bu görüşme usulü Mecliste ve Komisyonumuzda çok sık uygulanan bir usul değildir, benzer görüşme usulü Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Varlık Fonu denetim raporunun görüşmelerinde de uygulanmaktadır. Bu şekilde süreç tamamlanmış olacaktır.

Şimdi toplantıya geçiyoruz. Rapor hakkında bilgi...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Bakanım, toplantıya geçmeden önce ben bir konuya girmek istiyorum.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Sunumdan sonra mı yapsak yoksa öncesinde mi?

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Hayır, önden olsun ki...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Komisyon olarak yapılan yurt dışı seyahatine ilişkin açıklaması

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Yani siz Komisyon olarak bir yurt dışı seyahati yaptınız, bir heyet kurdunuz, bu yurt dışı seyahatinin amacı neydi? Orada ne tür faaliyetler yaptınız? Komisyon adına ne tür faaliyetler yaptınız? Ulaştırma, Bayındırlık, İmar ve Turizm Komisyonu olarak ne tür çalışmalar yaptınız? Ne tür bilgilendirmeler aldınız?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Yavuz Bey, evet...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Kaldı ki bu Komisyonun, yurt dışına giden bu Komisyonun diğer üyelerini nasıl belirlediniz? Hangi kriterlere göre belirlediniz ve yurt dışındaki yapmış olduğunuz seyahatle ilgili, teknik bir çalışma olduğu için onunla ilgili de Komisyona önceden bir bilgi vermenizi istirham ediyorum.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Şimdi, Yavuz Bey, sorularınız doğrudur, haklıdır ama bugünkü toplantımız Türkiye Tanıtım ve Geliştirme Ajansının...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Seyahatinizden sonra ilk toplantımız.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Evet, tamam ama bu toplantının konusu belli, bununla ilgili her türlü açıklamayı size yapabiliriz, her tür açıklamamız da var.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Açıklamayı yapın, ondan sonra toplantıya geçelim, ne var bunda? Zor bir şey mi?

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Adil Karaismailoğlu'nun, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Toplantı, Komisyonumuzun bir toplantısıydı, Meclis Başkanlığımızdan bize 5 kişilik bir heyet yapılması gerektiğini söylediler, biz de 5 kişilik heyeti milletvekili ve oranlarına göre belirleyerek...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Kim belirledi?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - 5 kişi, milletvekili sayılarına göre her parti kendi grubunu temsilen üye verdi. Burada da farklı parti gruplarıyla beraber bu seyahatimizi gerçekleştirdik.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - İYİ Parti niye davet edilmedi burada? İYİ Parti niye davet edilmedi?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Davet edilmediğinin sebebi cevabımda var, siz tekrar soruyorsunuz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Hayır yani edilmesi lazım.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Meclisteki milletvekili sayılarına göre burada bir paylaşım var, ona göre bu gezide bu paylaşım sizden bir milletvekili düşmedi, bir dahaki gezide düşer, öbür partilere düşmez.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayı nereden belirliyorsunuz? Sayıyı kim belirliyor?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ya, sayıyı millet belirledi, milletvekili sayısı belli değil mi Mecliste?

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Onu demiyorum, bu seyahate gittiğiniz sayıyı kim belirledi?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Meclis Başkanlığımız belirledi. Demek ki herhâlde...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - 5 kişi...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Evet, 5 kişi diye belirlendi.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Siz de ona göre seçtiniz yani.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - E, tabii ki, burada tamamen hakkaniyet kuralları çerçevesinde bu seçildi.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Etik bulmuyorum, Başkanım etik bulmuyorum.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ya, etik bulmuyorsanız o zaman bir dahakine 270 vekille gelirsiniz, siz daha fazla adam getirirsiniz, ne diyeyim yani.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - İsmi Adil ama adil bulmuyorum.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ne alakası var?

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Şöyle alakası var...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Tamamen adildir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Hayır adil değil, hakkaniyetli de değildir.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ya, 5 kişi getirilecekse bu 5 kişinin dağılımı ne olur? Yani bunun 3 tanesini İYİ Partiden seçerek götürmek mi olur?

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sosyal medyadan öğreniyoruz ve görüyoruz, en azından gidildiğiyle ilgili Komisyon üyelerine...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Onunla ilgili Başkanlığımıza bütün bilgiler verilmiştir, yapılan bütün toplantıların raporları sunulmuştur, size verilir onlar da.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Başkanım, gidip gitmemek değil maksat. Siz, Komisyon, böyle bir toplantıya gidiyor, Komisyon üyelerinin haberi yok.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ya, olur veya olmayabilir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Nasıl olur veya olmayabilir?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Bugünkü toplantının konusu o değil Yavuz Bey, lütfen uzatmayın.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ya, ne alakası var. Komisyon üyelerinin haberi yok.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Evet, Nadir Bey, buyurun gündeme dönelim.

Gündeme dönelim, buyurun...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Olur ya da olmaz, Böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Olur mu ya, saygısızlık yapıyorsunuz, toplantının huzurunu bozuyorsunuz. Hayır konuşturmam, izin vermem size, terbiyesizlik yapmayın. Oturun!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Bağışmayın. Saygısızlığı siz yapıyorsunuz.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Şov yapmayın!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Saygısızlığı siz yapıyorsunuz.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Bak, orada çekiyor...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Saygısızlığı siz yapıyorsunuz.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Gündemle hiç alakası olmayan bir konuyu açarak buranın insicamını bozdunuz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Hayır, bozmadım.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Görevinizi yapmıyorsunuz, görevinizi yapın, göreviniz buranın huzurunu bozmak değildir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Seyahatinizden sonra ilk toplantı, bilgi vereceksiniz Komisyona.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Hayır canım... Ben gerekli yere hesabı vermişimdir.

Nadir Bey, buyurun.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Bilgi vereceksin.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Almadın mı bilgiyi?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Hayır, sana bilgi vermek zorunda değilim.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Komisyona bilgi vereceksin.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Yavuz, bilgiyi almadın mı?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Nadir Bey, buyurun...

İstiyorsanız gelin odaya görüşelim, tamam, burada görüşemeyiz, gelin odaya görüşelim.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ne geleceğim odaya?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Gelin görüşelim, anlatacağım size ne olacağını.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ne olacak?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Buyurun, gündemimize dönelim, gündemimize dönelim arkadaşlar.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ayıp ediyorsunuz.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Hayır, siz ayıp ediyorsunuz, terbiyesizlik yapıyorsunuz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Terbiyesizliği siz yapıyorsunuz.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Toplantının insicamını bozdunuz, huzurunu bozdunuz, görevinizi yerine getirmiyorsunuz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Terbiyesizliği siz yapıyorsunuz, yakışmıyor.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Hayır, istediğiniz hususta ben size cevap veririm bak.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Yakışmıyor, yakışmıyor.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - İsteddiğiniz hususta daha fazla size cevap veririm.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ben de veririm fazlasıyla.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Lütfen uzatmayın.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Beni başkasıyla karıştırmayın.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Uzatmayın, lütfen uzatmayın.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Böyle bir şey yok.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Buyurun...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - İşinize geldiği zaman...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Bugünkü gündemimize dönüyoruz.

Gündemimizle alakası olmayan bir konuyla maalesef arkadaşlar toplantının insicamı bozulmuştur. Bu arkadaşları da uyarınca... Kınıyorum, bir Başkan olarak da kınıyorum.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ben de sizi kınıyorum.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Görevini yapmayan bir milletvekili ve Meclisin çalışma üslubunu bozan ve huzurunu bozan bir milletvekilisiniz siz, tamam mı?

Buyurun Nadir Bey...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Siz de adil olmayan bir "Adil"siniz.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Buyurun Nadir Bey...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Adı "Adil" olan ama adil bir Komisyon Başkanısınız.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Buyurun Nadir Bey...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Adı "Adil" olup adil olmayan bir Komisyon Başkanı...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Kapı orada, çıkabilirsiniz, isterseniz devam edebilirsiniz, istediğiniz kadar söyleyebilirsiniz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Söylerim tabii, söylemeye de devam edeceğim.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Tamam, buyurun.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Diğer İşler

1.- 7183 Sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun Uyarınca; Sayıştay Başkanlığınca Düzenlenen 2024 Yılı Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1122)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun saygıdeğer milletvekilleri; ben de saygılarımla sunumumu başlatıyorum.

Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı, bildiğiniz üzere, 2019 yılında yüce Meclisimizin takdirleriyle kurulmuş, kamu ve özel sektörün ortak bir yapısıyla Bakanlığımızın ilgili bir kuruluşu olarak kanunlaşmış ve kurulduğu günden bu yana Türkiye'nin tüm turizm değerlerini, turizm potansiyelini dünyaya tanıtan bir kurum olarak faaliyetlerini, görevini devam ettirmektedir. Bildiğiniz üzere, Türkiye turizmi 8'inci Cumhurbaşkanımız rahmetli Turgut Özal'dan bu yana sürekli büyüyen, dünyada dikkat çeken, bugün dünyada önemli bir noktaya gelen bir potansiyele sahiptir. 2019 yılında Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansımız kurulduktan sonra yapmış olduğu faaliyetlerle, yerinde, zamanında, hızlı almış olduğu aksiyonlarla, dünyada ülkemizin turizm tanıtımını en etkili yapan kurumlardan birisi olarak öne çıkmakta ve 2019 yılından bu yana Türkiye turizmi geçmişte yaşadığı o büyük başarılarla daha ilave bir ivme kazandırarak Türkiye'nin turizmini son beş yılda çok önemli noktalara getirmiş ki geçtiğimiz yıl Dünya Turizm Örgütü'nün de açıklamalarıyla Türkiye dünyada en fazla turist kabul eden 4'üncü ülke konumuna gelmiştir.

Yine, turizm gelirleri açısından da önemli gelişmeler sağlanmış ve geçtiğimiz yıl 61 milyar doların üzerinde turizm geliri elde ederek Türkiye önemli bir konuma gelmiş ve bu yıl 64 milyar dolar olan turizm geliri hedefimize emin adımlarla ilerlemekteyiz. İlk dokuz aylık TÜİK verilerine göre, Türkiye 50 milyon turist, 50 milyar dolar turizm geliri elde etmiştir ve yıl sonu itibarıyla bu rakam 64 milyar dolara ulaşacaktır. Tabii, Türkiye'nin turizmde bu yaşadığı başarıda Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının önemli çalışmaların büyük etkisi var, tabii ki tek başına Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansımızın faaliyetlerinin dışında Türkiye'nin ulaşım altyapısının olağanüstü güçlü olması, güvenli bir ülke olması, turizm değerleri ve potansiyel açısından güçlü bir yapıya sahip olması, Türk Hava Yolları gibi uluslararası bir dünya markamızın olması, İstanbul'a ve Antalya'ya dünyanın her bir yerinden çok kısa

sürede, anında ulaşılabilir olması ilave katkılar. Tabii, bütün bu değerlerimizi dikkate alarak Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı, başta, global ajanslar olmak üzere, her platformda Türkiye'nin güçlü bir şekilde tanıtımını yapmakta.

Yine, teknoloji çok etkin ve güçlü olarak kullanılarak Türkiye'nin tüm dijital platformlarda güçlü bir şekilde tanıtılmasını sağlamakta.

Yine, hazırladığımız, ajansımızın marifetiyle hazırlamış olduğumuz güçlü tanıtım filmleri bunlar sağlanmakta.

Yine, hem ülkemizde hem de yurt dışında yapmış olduğumuz güçlü etkinliklerle Türkiye'nin turizm tanıtımı birçok evrede yapılmakta.

Yine, Türkiye'ye çalışan büyük tur operatörleriyle yaptığımız ortak çalışmalar çerçevesinde Türkiye'ye gelen insanların, turistlerin memnun bir şekilde ayrılmasına yönelik çalışmalarımız yürümekte.

Yine, dünyanın ünlü kişileri ülkemize davet edilerek Türkiye'nin turizm değerleri, turizm ürünleri yerinde gösterilerek onlar üzerinden de tanıtımı gibi birçok enstrüman kullanılarak Türkiye'nin turizm konusunda etkin bir tanıtımı yapılmakta. Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansımızın yönetim kurulu üyeleri, bildiğiniz üzere, üç yılda bir seçimle yenilenmekte. Bu yıl, yıl sonu itibarıyla yönetim kurulu üyelerimizin seçimle gelen üyelerinin görev süresi dolmakta, 21 Aralıkta seçimler yapılarak yeni üyelerle yolumuza aynı istikamette devam edeceğiz.

Yine, son yıllarda, işte, pandemiden başlayarak dünyada yaşanan büyük olumsuzlukları hep beraber yaşadık. İşte, savaşlar bölgemizde, Rusya-Ukrayna savaşı, İsrail'in, soykırımı, Rusya savaşının hemen arkasından İran ile İsrail arasında yaşananlar, Hindistan-Pakistan savaşmaları gibi, dünyadaki ekonomik dalgalanmalar gibi birçok olumsuzluklara rağmen Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansımız hızlı bir şekilde anında reaksiyon alarak, bunları bertaraf ederek Türkiye'nin turizm değerlerini doğru, etkin bir şekilde tüm dünyaya tanıtarak bütün bu olumsuzluklara rağmen Türkiye'nin turizmi başarıyla yoluna devam etmekte, bu başarılarla da Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansımızın önemli bir rolü bulunmakta; bunun tekrar altını ben çiziyorum. Tabii ki Komisyonumuza Sayıştay tarafından sunulan bu rapor ajansımızın hesap verilebilir, şeffaf çalışma prensibini teyit eder nitelikte olmakta. Raporda yine, Ajans organizasyon yapısı içerisinde personelimizin görev, yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yetki devreleri ve sınırlarının tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hâle getirildiğini, personelin işe alınması ve yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik, performans değerlendirilmesi gibi, disiplin hükümleri gibi, bunlara yönelik insan kaynakları politikasının belirlendiğini, proje onay süreçlerinin hazırlandığını, aylık ve yıllık olarak faaliyet raporlarının sunulduğunu göstermekte, sizlerin takdirine sunulmaktadır. Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının geldiği noktada elbette bu başarıları elde etmesinde Türkiye'nin siyasi istikrarında önemli bir rolünün olduğunu ifade ederek ben bu vesileyle, başta, Turizm Komisyonu olmak üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin tüm üyelerine verdikleri destekler için sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

Şimdi, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansımızın Genel Müdürü Sinan Seha Türkseven Bey, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının özellikle son yıl, 2025 yılı içerisindeki faaliyetlerini sizlere daha detaylı olarak sunacaktır.

Ben saygılarımla arz ediyorum.

TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI GENEL MÜDÜRÜ SİNAN SEHA TÜRKSEVEN - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcım; hepinizi kendim ve Ajansta çalışan tüm arkadaşlarım adına en derin saygılarımla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Bildiğiniz gibi, Ajansımız Türkiye'nin bir turizm destinasyonu olarak dünyada tanıtılması misyonu ile 2019 senesinde kuruldu, 7183 no.lu Kanun'la kurulduğu o yıla baktığımız zaman, biz turizmde ileri giden ülkelerle karşılaştırma yaptığımızda, bizim benzerimiz, benzeri nitelikte, yapıda olan ajansların yaklaşık yüz yıldır var olduğunu gördük. Yani biz 2019'da kurulduğumuzda İtalya'nın ajansı 100 yaşındaydı, Almanya'nın 1948'de, İngiltere'nin 1969'da, Amerika Birleşik Devletleri'nin 1981'de, Fransa'nın da 1987'de bize benzer yapılarla turizm tanıtımları üzerinden çalışmalar başlattığını görüyoruz.

Ben, kısaca, Ajansın kurumsal yönetim yapısına da değinmek istiyorum. Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliği haiz kanununda belirtilen hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi bir kamu kuruluşu olan Turizm Geliştirme Ajansı 18 üyeden oluşan bir yönetim kurulu tarafından yönetilmekte. Bu kurulda 3 tane kamu temsilcisi bulunmakta; biri Bakan Yardımcımız, diğeri Tanıtma Genel Müdürümüz, bir diğeri de Türk Hava Yollarının Yönetim Kurulu Başkanı; aynı zamanda, Devlet Hava Meydanları İşletmeleri tarafından işletilen havalimanları dışında en yüksek ciro lu 2 işletme arasından da her üç yılda bir sırayla görevlendirilen başka bir üyemiz var; onun haricinde kalan diğer 13 üye de yine Sayın Bakanımızın belirttiği gibi, bu 21 Aralıkta yenilenecek olan, üç senede bir yenilenen seçimlerle, bölgesel seçimlerle, turizm sektöründen konaklama, yeme içme tesisleri ve seyahat acentelerini temsil ediyorlar. Yönetim kurulu TGA'nın faaliyet alanları kapsamında tüm iş ve işlemlere yönelik kararları alırken TGA'nın bütçesini, yıllık programını, yıllara sâri harcama yapılacak proje ve diğer işlemlerini karara bağlayan, TGA'nın da sorumlu olduğu hizmetlerin yürütülmesine ve bu hizmetlere, ilgili görevleri yerine getirmek üzere genel müdüre bağlı yardımcılıklar ve alt hizmet ve destek birimlerine ilişkin teşkilat yapısının kurulmasına, birleştirilmesine, gerekiyorsa da kaldırılmasına karar veriyor. Genel müdür ve genel müdür yardımcılarını atamak ve personel istihdamına ilişkin hususlar ile personelde aranacak şartlara ilişkin kararları da yine yönetim kurulu kararıyla alıyoruz. TGA'nın faaliyetlerine ilişkin olarak hazırlanan altı aylık raporu ve onayları da yine yönetim kurulunun görevleri arasında.

İcra kurulu da yönetim kurulunca alınan kararların uygulamasına yönelik tüm iş ve işlemleri yürütürken Bakanlık ve Ajans arasındaki gerekli koordinasyonu sağlıyor. TGA'nın bütçesi ile yıllık programlarını hazırlayıp yıllara sâri harcama yapılacak proje ve diğer işlemleri belirleyip bunları yönetim kurulunun onayına sunarak gerçekleştirmeleri, performansı takip ediyor. TGA'nın denetimini de bağımsız denetim kuruluşlarından en az 3 teklif almak suretiyle her sene yaptırmakla mükellef.

Son olarak da bir danışma kurulumuz var. Danışma kurulu da yönetim kuruluna ve icra kuruluna danışmanlık ederek tavsiyelerde bulunuyor.

TGA ana hatlarıyla ürün geliştirme, marka geliştirme ve pazar geliştirmeye yönelik stratejik planları icra etmekle mükellef birimlerden oluşup bilgi teknolojileri, insan kaynakları, mali ve idari işler gibi destek birimlerle birlikte -burada 2024 senesi personel sayısını veriyorum- 146 kişilik bir personel istihdam etmiştir, şu anda da bu rakam 151 sayısındadır.

TGA'nın stratejik hedefleri; ürün ve pazar çeşitliliği yaratarak turizmi yılın on iki ayına ve ülkemizin 81 iline yaymak, bunu yaparken de nitelikli turist sayısını artırmak suretiyle kişi başı gecelik harcama tutarlarını yükseltmek, ülkemizin de turizm gelirini yukarıya taşımak. Aslında bizim stratejimizin esasında yatan belki en önemli ibare "çeşitlilik" bunu biraz sonra faaliyetlerimizi anlatırken sıkça duyacaksınız. "Pazar çeşitliliği" dediğimiz zaman aslında Türkiye'ye biz direkt uçuşu olan tüm ülkeleri hedef pazar olarak addediyoruz. Zira biz Türkiye'yi çok daha fazla pazarda tanıtarak salt ziyaretçi sayısı da hedeflemiyoruz çünkü bu çeşitlilik bize pek çok bölgesel ve global krizde de gördüğümüz üzere bu krizleri daha kolay atlatabilme imkânı da sağlıyor. Aynı zamanda da kendi çeşitliliğimize yani ürün çeşitliliğine, destinasyonlarımıza, temalarımıza sadece deniz, kum, güneşle değil, şehirlerimizi, tarihimizi, kültür mirasımızı, zengin mutfağımızı ön plana çıkararak Türkiye'yi tanıtmak üzerine kurulu bir stratejimiz var.

Bu strateji çerçevesinde performansımıza da yıllar içerisinde göz atarsak Dünya Turizm Örgütünün periyodik olarak yayınladığı Dünya Turizm İstatistik Raporu verilerinden de görüleceği üzere ziyaretçi sayılarına bakıldığında 2019 yılında elde edilen 51,7 milyonluk rekor ziyaretçi sayısı sonrasında bir pandemi dönemi yaşıyoruz ama çok hızlı bir çıkış yaparak 2022 itibarıyla bu seviyeye tekrar ulaşıyoruz. 2024 senesinde ise 62,3 milyon ziyaretçiyle bu rekoru geliştirip dünyada -Sayın Bakanımın da belirttiği gibi- 4'üncü sıraya yükseliyoruz.

Gelirler tarafına baktığımızda, benzer şekilde TGA'nın kurulduğu yıl olan 2019'da ülkemizin 42,9 milyar dolarlık turizm geliri varken 2024 yılında da rekor bir gelire, 61,1 milyar dolar seviyesine ulaşarak 12'ncilikten 7'nci sıraya yükseliyoruz. Biraz evvel de bahsettim, nitelikli turistin önemli bir ölçütü olan gecelik kişi başı harcama rakamlarında da 2019'da 74 dolar seviyesi söz konusu iken 2024 senesinde de 97 dolar seviyesine ulaşmış bulunmaktayız. Bu sene de ilk dokuz ay sonuçlarına baktığımızda cumhuriyet tarihinin rekorları kırılmaya devam ediyor, sene sonunda da 64 milyar dolarlık orta vadeli plan hedeflerini de tutturacağımızı öngörmekteyiz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; ürün çeşitliliğine yönelik stratejimizi ben biraz açmak istiyorum. 2018 senesinden bugüne kadar geçen süre içerisinde ülkemizin farklı destinasyonlarını yani İstanbul'u, Ege Bölgemizi, Akdeniz Bölgesi'ni, Doğu Anadolu'yu, Kapadokya'yı, Karadeniz'i, Taş Tepeler'i, İç Anadolu'yu markaladığımız gibi tek bir destinasyonu atfedemeyeceğimiz gastronomiden sürdürülebilirliğe, spordan kültürel mirasımıza kadar uzanan bir yelpazede ürünlerimizi, temalarımızı markalayarak iletişim kampanyalarına taşıyoruz. Bugün itibarıyla da 11'i destinasyon, 9'u da "ürün, tema" diye adlandırdığımız toplam 20 markanın yönetildiği bir mimari yapıdan bahsediyoruz Ajans tarafında.

Burada son dönemde öne çıkan filmlerimizin birkaç tanesi var, hepsini belki de seyretmek çok mümkün olmayacak ama kısa bir mola vermek adına arz etmek isterim.

Murat Bey isterseniz "So Turkish" "Eastern Anatolia"...

(Video gösterimi yapıldı)

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Bu Türk Hava Yollarıyla ortak bir reklam mı?

TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI GENEL MÜDÜRÜ SİNAN SEHA TÜRKSEVEN - Evet, Sururi Bey, aynen. Bu Türk Hava Yollarıyla birlikte ortak bir projemiz, Amerika pazarına, Amerika Birleşik Devletleri pazarına yönelik olarak yapıldı, orada gösterildi.

(Video gösterimi yapıldı)

TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI GENEL MÜDÜRÜ SİNAN SEHA TÜRKSEVEN - Sayın vekillerim, tabii, ülkemiz çok büyük, aslında biz tüm bölgelere...

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Kaş, Kalkan, Patara...

TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI GENEL MÜDÜRÜ SİNAN SEHA TÜRKSEVEN - Hepsi var aslına bakarsanız, ben vaktimiz limitli olduğu için bir iki tanesini arz ettim ama sonra hepsini sizlerle de paylaşabiliriz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Bu tam tersi oldu ama herhâlde, Doğu Akdeniz yazıyor ama...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - O karışık.

TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI GENEL MÜDÜRÜ SİNAN SEHA TÜRKSEVEN - O karışık, evet, alt şeyi yanlış.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Kaç ülkede yayınlanıyor bu ikinci kaset?

TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI GENEL MÜDÜRÜ SİNAN SEHA TÜRKSEVEN - Bu Avrupa pazarlarında yayınlanıyor ama -birazdan onu arz edeceğim tekrar- 38 ülkenin ulusal televizyon kanallarında, 200'e yakın ülkenin de aslında "tüm dijital" diye bizim adlandırdığımız sosyal medya platformları ya da YouTube gibi mecralar üzerinden daha geniş bir yere, coğrafya kapsamına ulaşıyoruz.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Bunları verirken ihale usulünden mi veriyorsunuz; hazırlamasını nasıl yapıyorsunuz?

TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI GENEL MÜDÜRÜ SİNAN SEHA TÜRKSEVEN - Doğrudan kaynağından satın alımı yapmaya çalışıyoruz mümkün olduğunca.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Vekilim, orada bir ilave yapayım, tabii biz beş yıllık süreçle beraber çok güçlü yıl boyu alımlarımız daha fazla olduğu için bildiğiniz bu toptan alımlardaki büyük avantajlardan faydalaniyoruz. Dolayısıyla, normal piyasa fiyatlarının çok çok altında bu anlamda tanıtım yapmış oluyoruz.

TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI GENEL MÜDÜRÜ SİNAN SEHA TÜRKSEVEN - Biz diğer taraftan da özellikle iç turizm hareketlerine yönelik olarak da reklam filmleri hazırlıyoruz; onları da kamu spotu olarak, eş zamanlı olarak ülke içinde yayınlıyoruz.

Buradan da Murat Bey isterseniz "Gezsen Anadolu'yu" açalım.

(Video gösterimi yapıldı)

TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI GENEL MÜDÜRÜ SİNAN SEHA TÜRKSEVEN - Burada 81 ilimizin de ayrı ayrı aslında kendine özel sadece hazırlanmış filmleri de mevcut, onları dijital iletişim kanalları üzerinden yayınlıyoruz.

Şimdi yıllar içerisinde göreceğiniz üzere iletişim yatırımları içerisinde kültür turizmine yönelik iletişimlerimizin payını arttırarak yüzde 50 seviyesinin hatta dijital mecralar söz konusu olduğunda daha da yukarı seviyelere taşımış durumdayız. Bu özellikle hem ülkemize deniz, kum, güneş ürünlerimizle çekmemizin bir hayli zor olduğu uzak pazarları geliştirmek için hem de yakın pazarlardan farklı beklentileri olan turist profillerini çekebilmek için bilhassa önemli.

Bir diğer çeşitlilik ise kullandığımız mecralarda. Biz 2024 senesinde Sayın Vekilim -demin de sormuştunuz- 38 ülkenin ulusal televizyon kanallarında yaklaşık 118 bin TRP'lik reklam yayını yaparken -ki bu ilgili pazarlarda hedef kitlenin yaklaşık yüzde 60'ına bir reklamımızı en az 3 kere gösterdiğimiz anlamına geliyor- dijital iletişim kanallarında ise yine aynı sene içerisinde 20,1 milyar kere gösterim, erişim elde etmek suretiyle yayınlar yapılmıştır. Bununla birlikte yine 2024 senesinde 12 ülkede yaklaşık 60 mecrada 700'den fazla ilanımız ve editoryal çalışmamız da yer almıştır.

BBC, CNN, Euronews, Bloomberg, Al Jazeera, Eurosport gibi 200'den fazla ülkede 400 milyondan fazla da haneye erişimi olan global kanallarda da sene boyu yine reklamlarımız gösterilmiştir. Hatta 2024 senesi içerisinde CNN'de ABD başkanlık seçimleri münazaralarında tarihî bir ilke imza atılmış olup burada ilk kez açılan reklam kuşağında, bu münazaranın içerisinde ilk reklam olarak da "İstanbul" filmimiz yer almış ve dünyada oldukça ses getiren bu pazarlama aksiyonumuz sayesinde de 1 milyarın üzerinde kişiye erişim sağlamayı başarmış bulunmaktayız. Yine aynı sene içerisinde de Paris Olimpiyatları özelinde Eurosport'la yaptığımız bir iş birliği sayesinde de 55 Avrupa ülkesinde sadece televizyon tarafında 56 milyon tekil Avrupalıya ulaşmayı başarmış bulunmaktayız.

Son derece aktif olduğumuz sosyal medya platformlarında ise her sene ürettiğimiz sayısı on binlerle ifade edilen içeriklerle ülkemizin de tüm zenginliklerini tanıtmaya çalışıyoruz. 2024 senesi rakamlarını paylaşacağım: YouTube ve TikTok'ta 4,1'er milyon takipçiyle ülke hesabı yöneten ülkeler arasında açık ara lider konumda olan ülkemiz, Instagram'da da 3,7 milyon takipçiye ulaşmış 2'nci sırada yer almış durumdadır. Ayrıca kendine has bir yapısı olan Çin, Rusya pazarlarındaki farklı platformları da dâhil ettiğimizde 2024 sene sonu itibarıyla 9 farklı platformda ülkemizin "Go Türkiye" markasının sosyal medyada 18,2 milyon takipçisi bulunmaktadır ki şu an itibarıyla bu rakam 21,3 milyona ulaşmıştır. Ayrıca yine bir başka dijital platform ülkemizin 7 bölgesinin 81 ilinin 105 destinasyonunun 60 ayrı deneyiminin 10 farklı dilde tanıtıldığı "Go Türkiye" web sitemiz de 2024 senesinde 216 milyon ziyaretçi almış bulunmaktadır.

Bir başka önemli pazarlama faaliyetimiz bizim yabancı ülkelerde, hedef ülkelerimizde Türkiye'ye turist getiren başlıca tur operatörleri ve hava yolları şirketleriyle hayata geçirdiğimiz ortak reklam kampanyalarımız. Tur operatörleri ve hava yollarıyla 2024 senesinde 39 ülkede 181 kampanya hayata geçirmiş olup Expedia, Booking.com, Tripadvisor, Trip.com gibi 16 global on-line dijital seyahat kanalıyla da yine 31 ülkede sene boyunca kampanyalar icra edilmiştir.

Bir diğer önemli pazarlama aracımız PR ve ağırlama faaliyetlerimiz. Burada da 41 ülkede çalışmakta olduğumuz yerel PR ajanslarımız vasıtasıyla özenle seçilmiş basın mensuplarını, tur operatörlerini, sporcuları, sanatçıları ve sosyal medya fenomenlerini ülkemizin farklı köşelerinde ağırladık. 2024 yılında 400 ayrı etkinlikte 85 ülkeden 3.850 kişiyi 80 ilimizde ağırlarken yaklaşık 50 yurt dışı etkinlik ve 275 basın bülteni servisi sayesinde de basın kanalları mecraları üzerinden 400,4 milyar, sosyal medya kanalları üzerinden de 1,3 milyar erişim elde ettik.

Buraları biraz daha hızlı geçeceğim. Sanattan spora, arkeolojiden turizme farklı alanlarda önemli pek çok uluslararası organizasyonun Türkiye'de yapılmasına katkıda bulunurken dünyanın pek çok ülkesinde de ülkemizin destinasyon, düşün ve MICE gibi ürünlerimizin tanıtım etkinlikleri de hayata geçirilmiştir. Ayrıca 2024 senesinde de 24 ülkede 27 fuara katılım sağlanmıştır.

Ürün geliştirme alanındaki çalışmalarımıza geldiğimizde de spor, gastronomi, kültür, inanç başlıkları altında bugüne kadar 200'ü aşkın bisiklet rotası, 4 trekking hacking rotası, 12 Avrupa Konseyi rotasının Türkiye ayağı, 30 inanç rotası ve 3 gastronomi rotası oluşturulmuş, ürünleştirilmiş ve hem yurt içinde hem de yurt dışında iletişime taşınmıştır. Ayrıca gastronomi alanında "Asırlık Türk Mutfağı" kitabının yaratımı, Türk Mutfağı Haftası'nın kurumlar arası koordinasyonu gibi görevler üstlenen Ajans Michelin Rehberi programının Türkiye'ye gelmesini de sağlamış ve bugün itibarıyla da yüzü aşkın restoranımızın bu prestijli rehberde yer almasına önayak olmuştur. Ayrıca spor turizmi söz konusu olduğunda Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu'ndan yat yarışlarına, Ultra Trail gibi maraton etkinliklerinden golf, tenis ve dalış organizasyonlarına kadar uzanan yelpazede uluslararası organizasyonların Türkiye'ye gelmesi için destekler sağlamakta, tanıtım faaliyetlerini de üstlenmektedir.

2021 yılı itibarıyla hayata geçirilen İl Turizm Tanıtım ve Geliştirme Programı çerçevesinde 81 ilimizin turizm marka değerinin artırılması amacıyla valiliklerimizin koordinasyonunda tüm illerimizde düzenli koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmekte olup 81 ilimizin de turizm, kültür, gastronomi değerleri yani turizm envanterleri belirlenerek bu envanterle ilgili yurt içi ve yurt dışında içerik üretme ve tanıtım çalışmaları da sürdürülmektedir. Bu kapsamda iç pazara yönelik 79 "Gezsen" ve dış pazara yönelik 82 tane "Go" kod adlı sosyal medya hesabımız bulunmaktadır. "Gezsen" ile "Go"dan kastım "Gezsen Aydın" "Go Aydın" diye düşünebilirsiniz; biri Türkçe biri yabancı dilde içerik üretiyor ve bu hesapları aynı zamanda gerçekleştirilen yerli "influencer" projeleri, özel kurgular sayesinde üretilen 14 bini aşkın içerikle birlikte 338 milyon kişiye de erişimini sağlamayı başarmış olup toplamda da 1,9 milyon takipçiye ulaşılmıştır.

Ülkemizin sürdürülebilir turizm faaliyetleri kapsamında öncü bir rol üstlenmiş olup GSTC Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyiyle anlaşma imzalayan ve ulusal bir otel sertifika programını ilk kez hayata geçiren ülke olduğunun da altını çizmek istiyorum. Bu bize hem dünyada bir rekabet avantajı kazandırmış hem de dünyaya örnek model teşkil etmiş bir inisiyatif. 19 bini aşkın tesisin belgelendirildiği bu program kapsamında 2024 senesinde 1.466 adet konaklama tesisi GSTC kriterleriyle yüzde 100 uyumlu Türkiye Sürdürülebilir Turizm Sertifikası almaya hak kazanmış olup Ajansımızın eğitim ve yönlendirmelerinin de katkısıyla 2030 hedefine, 2030'da zorunlu olarak ulaşılması gereken bu hedefe altı sene öncesinde ulaşmayı başarmıştır.

Değinmek istediğim son konu dijital veri ve iş zekâsına yaptığımız yatırımlar hakkında olacak. Burada öncelikle biz turizm hareketlerine yönelik olarak sınır girişlerinin günlük takibine ve geleceğe yönelik planlarımızı şekillendirmek amacıyla da seyahat aramaları, uçuş ve konaklama rezervasyonlarını takip ettiğimiz veri kaynaklarına yatırım yapıyoruz. Bu sayede hem sorunları tespit ederek aksiyon alabiliyoruz hem de fırsatları görerek değerlendirilebiliyor, nokta atışla kampanyaları hayata geçirebiliyoruz. Ayrıca dijital ekosistemimiz içerisinde de benzersiz bir veri işleme altyapısına sahibiz. Sistemimizde tam 1,5 milyardan fazla veri bulunmakta;

283 binden fazla haber kaynağını anlık olarak takip ediyor ve ülkemiz hakkında ya da çeşitli turizm ürünleri hakkındaki günlük ortalama 40 bin haberi de derinlemesine inceliyoruz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sunumu ben burada bitirirken TGA olarak gerçekleştirdiğimiz tüm faaliyetleri de şeffaflık prensibiyle aylık rapor ve bültenler formatında kurumsal web sitemizden ve sosyal medya hesapları üzerinden de kamuoyuyla paylaştığımızı arz etmek isterim.

Beni dinlediğiniz için çok teşekkür ederim.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Evet, sorusu olan...

Buyurun Sururi Bey.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcım, TGA ve Tanıtma Genel Müdürlüğümüzün çok değerli bürokratları, Turizm Bakanlığımızın değerli bürokratları, değerli hazırun, basın mensubu arkadaşlarım, Komisyonumuzun bürokratları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz diyorum.

Keşke uzun aradan sonra böyle bir toplantıya, hakikaten böyle çok ahenkli geçen toplantılar sonucunda bugün böyle başlamasıydık Sayın Başkan. Karşılıklı iletişimde ve gerginlikte hakikaten sükûnet içinde götürdüğümüz, çözümlü olayları hep beraber çözerek başladığımız bu toplantıda karşılıklı bir iletişim hatası oldu herhâlde.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Adil Karaismailoğlu'nun, Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır'ın (3/1122) esas numaralı Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ile kendisi arasında Komisyonun yurt dışı seyahati hakkında yaşanan tartışmayla ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Şu konuda bir açıklama yapayım da. Hakikaten arkadaşlar, şöyle söyleyeyim, kusura bakmayın, kendi adıma özür dilerim. Ben böyle bir şey olmasını istemezdim ama sonuçta Yavuz Bey daha önce bunu birebirde bana sordu ve gerekli açıklamaları kendisine yapmıştım. Yani, sonuçta Başkanlık "5 kişi" dedi, seyahat için isim verdi. Biz de Meclisteki milletvekili oranlarına göre 5 kişi belirledik, 3 tane partiden temsilci vardı. Sonuçta bir dahaki gezintide başka arkadaşlarla, başka partideki olmayan arkadaşlarımızla gidebiliriz ama kasıtlı olarak işi uzatınca kusura bakma, belki ben biraz da gerginleşince...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Karşılıklı oldu ama keşke olmasaydı, keşke hani ben de söyleyeyim, ben de sitem edecektim ama...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ama saygısızlıktır ya bir defa...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Ama anlamak istemiyor, ben de söyledim ona Başkanım. Vekil sayısına göre, kişi sayısına göre belirlendi, senin benim yok.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Yok ama arkadaşın amacı farklıydı, cevap vermemize rağmen işi uzatarak aynı soruyu bir daha sorması bizi de...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Neyse bir dahaki gezimize 5'ten fazla kişi gelecek.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - O, Bakanlığın bize verdiği bir kontenjan, bizim elimizde olsa 26 kişi gidelim yani sonuçta iş değil ki.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Neyse bizim de sitem hakkımızı aldınız elimizden.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Doğru yani 26 kişi, daha fazla niye gitmeyelim yani sonuçta.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Neyse ama inşallah olmaz, hep beraber yine ahenk içinde çalışmalarımıza... Hem hemşehrisiniz hem böyle beraber seyahat yaptık.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Arkadaşlar "İYİ Partiden niye geziye kimse gitmedi?" diye söylendi de.

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkanım, geziye mi gittiniz siz? Haberimiz de yok. (Gülüşmeler)

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - O zaman siz Adnan Beker'den öğrenecektiniz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Evet, neyse bir dahaki sefere sizin makamınızla Meclis Başkanlığımızdan bunun daha fazla olmasını talep edelim efendim.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ya, yok, soruyorum önceden de 5 kişiymiş seyahatlerin hepsi.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ama bir an önce...

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Ama raporları alabilirsek...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Raporlar Başkanlığa sunuldu, hepsi var yani detaylı bir şekilde raporlar var. Sonuçta yine Komisyonumuzu ilgilendiren o muadil Komisyonlarla toplantılar yapıldı.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yavuz Bey de Komisyonumuzun değerli bir üyesi, birlikte bir geziye gitsek çok ahenk içinde geçecek.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ya, onda bir sorun yok, bizim hemşehrimiz canım ama kendisine dışarıda verdiğimiz soruları burada tekrar sorup anlamak istememesi bizim de olmaması gereken bir şekilde tansiyonu yükseltti.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yine bir kahve içelim.

Ben müsaade ederseniz geçeyim, sizin dediğiniz gibi konuya geçeyim.

Keşke turizm toplantısında böyle bir tartışma olmasaydı, kameralara yansımaysaydı çünkü bizim imajımız ve tanıtımımız açısından, hele hele tanıtım toplantısında olmasaydı daha iyiydi. Evet, ben buradan başlayayım.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Diğer İşler (Devam)

1.- 7183 Sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun Uyarınca; Sayıştay Başkanlığınca Düzenlenen 2024 Yılı Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1122) (Devam)

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ben Nadir Bey ve sevgili Genel Müdürümüzün sunumunu dinledim. Turizm Geliştirme Ajansı ile ilgili ben de fikirlerimi söylemek isterim. Sektörün uzun yıllardan beri hayalini kurduğu birlik beraberliğin olduğunu yani ticaret odaları bir tanıtım yapıyordu, sivil toplum örgütleri yapıyordu, oteller yapıyordu, kaymakamlıklar yapıyordu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği yapıyordu; şöyle bir dağınıklık vardı, bölgesel yapıyordu, ayrı ayrı yerlerde yapıyordu, Türkiye'nin her yerinde biri saz çalışıyordu birisi Susurluk ayranını anlatıyordu ama sonradan pandemi döneminde, 2019'da pandemi döneminden bir yıl önce Sayın Bakan Bey, sivil toplum örgütleri -onlara da değinmekte fayda var Nadir Bey müsaadenizle- Türkiye Otelciler Federasyonu, TÜROB, TURSAN, diğer sivil toplum örgütleriyle birlikte böyle bir gücümüzü, cebimizi ve tanıtımımızı tek çatı altında toplayalım diye bir mottoyla çıkarak bugünlere getirdik Turizm Geliştirme Ajansımızı. Hakikaten hem sektörün hem Bakanlığın fedakârlığıyla bile önemli bir bütçe kaynağı da oluşturarak tanıtıma devam ediyoruz. İlk olumlu etkilerini de -biliyorsunuz- dünyanın çok büyük savaş verdiği pandemi döneminde gördük bu tanıtımın. Türkiye bu tanıtım sayesinde, bu çabalarla birlikte istediği rakamlara ulaşmasa da dünyanın çok gerisinde kalmadan, üstünde kalarak misafir teminini sağladı. Bu dönemi az bir zararla atlattık biz turizmciler olarak. Buraya kadar yapılanları takdir ediyoruz. Katkısı olanlara, özellikle Kültür ve Turizm Bakanlığımızın ben hafızası diye hitap ediyorum yıllardır beraber çalıştığımız Nadir Bey'e, Tanıtma Genel Müdürümüz Sinan Bey'e, TGA Genel Müdürümüz özel sektörden de gelmiş, özel sektörden gelip de bürokrasiyi bu kadar hızlı ayak gösterebilen Timuçin Bey'e, Aslı Hanım'a, diğer genel müdür arkadaşımıza, hepimize hakikaten teşekkür ediyorum. Ama tabii burada sektörün de payını unutmamak lazım. Sektörün de buradaki bütçeye çok özel bir katkısı var yani dörtte 3'ünü sağlıyor. Kuruluşunda 2019'lara gidiyorum, ben de o zaman bu masanın içindeydim, baktığımızda "Yarı yarıya bütçelendireceğiz." dedik. Dedik ki: "Yarısı devletten, yarısı sektörden." Onun için bir katkı payı oluşturuldu. Öncesinde hep devletteydi, öncesinde hep devletteydi, Tanıtma Genel Müdürlüğündeydi, işte orada hepimiz biliyoruz, arkadaşım ile hep beraberiz. Ondan sonra, tabii, bu, gün geçtikçe, gün geçtikçe artık bu yük biraz sektörün üzerinde kalmaya başladı.

ALİ İNCİ (Sakarya) - İyi ama siz de para kazanıyorsunuz yani.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ağabey, biz de yatırım yapıyoruz ama bu ülkeye bu kadar, bu ülkeye bu kadar döviz getiriyoruz ama. Şimdi diğer 50 sektöre baktığında turizmi ayrı koymak lazım, diğer sektörleri ayrı koymak lazım. Yüzde 98 Türkiye'de kalan bir dövizin yüzde 2'si; ithalatı en az, ihracatı en fazla olan bir sektör yani hem yatırımcısı hem şeyiyle, doğru mu Sayın Başkanım? Ki sizin de o zaman unutmuyorum, sizin de Bakanlığınız zamanına denk gelmişti, sizin de katkınız var tabii bu işte. Tabii, böyle bir süreci Turizm Geliştirme Ajansı ile yaptık, bugünlere getirdik.

2019'da 7183 sayılı Kanun'la kurulurken burada bizim de sektör ve Bakanlık arasında çelişkiye kaldığımız, daha sonradan da hem siyasete girdikten sonra hem de o zamanki temsilcilerimizin de milletvekillerimizin de sorduğu gibi burada bir Sayıştay bağımsız denetim raporu devamlı tartışılıyordu ama kanun gereği, biliyorsunuz, bunu özel bir mali müşavirlik şirketi yapıyor. Biraz önce orada, Bakan Yardımcımız da söyledi, Bakanımız da söyledi açılırken, dedi ki: "Bu, her yıl ihale yapılmak kaydı şartıyla." Ama görüyoruz ki bağımsız denetim raporu herhâlde son üç dört yıldır "Gürelî" diye bir bağımsız denetim şirketi tarafından yapılıyor. Hani, burada, parantez içinde, hemen, biraz önceki koşulları değerlendiriyorum, 2-3 şirket arasında yapılıyor diye anlatmıştınız ya, onu görmek isteriz ama aslında bunun Türkiye'nin çok önemli bir kurumu olan bütün kurumları, bakanlıkları ve kamuoyunu denetleyen Sayıştay tarafından yapılması bana göre, bize göre daha uygun olacaktır.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Onun pratikte sıkıntısı var da ondan.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - O tartışılıyor ama her yerde var o sıkıntı Vehbi Ağabey yani o şey yapılıyor. Yani, şimdi, burada baktığımızda, hepimiz bir Sayın Başkanımız açarken dedi ki: "Biz burada KİT Komisyonu gibi değiliz, bir şeye karar veremeyeceğiz, sadece şey yapacağız." ama ortamı da bulmuşken hem tutanaklara geçmesi açısından hem de kamuoyunu bilgilendirme açısından da tartışmamız lazım, söylememiz lazım. Yani burada, malumunuz, şurada bize Sayın Bakanın imzasıyla, Başkanımızın imzasıyla gönderdiği rapor bir mali müşavirlik şirketi tarafından hazırlanmış, Sayıştayın da üstünden bize aracı kurum gibi Sayıştay tarafından bize yollanmıştır ama asıl raporun sahibi özel bir yeminli mali müşavirlik şirkettir, kanundan dolayı. Ama Sayıştayın bakması, dâhil olduğu yerinde denetimlik olması lazımdı, bilanço gelir tablosunun hesap cetvellerinin tek tek masaya yatırılıp incelenmesi lazımdı ama ne yazık ki, biz bu rapor üzerinden geçeceğiz, bakacağız. Ben de birtakım rakamları bu rapor üzerinden çıkardım, sizlerle paylaşacağım çünkü biz de bu tür raporları, lütfen yanlış anlamayın, hepimiz üstten bakıyoruz, bir başına bakıyoruz, bir sonuca bakıyoruz, tamam. Bir de, hele hele, biraz önce genel müdürün söylediği gibi, "60 milyar dolar turizm geliri var." deyince içinde ne olduğuna bakmadan devam ediyoruz. Burada TGA'nın icraatlarını, biraz önce Genel Müdür de söyledi, "web" sayfasından takip edebiliyoruz. Bölgesel, bazen kayırmacılık iddiaları olsa da, bazı bölgelerin ihmal edildiği bize de bildiriyor, benim turizmcî kimliğimden dolayı; Didim, Kuşadası, özellikle Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu illerimiz, sizin memleketiniz, Uzungöl'ün tanıtımı, oraya gittiğimizde beraber de söylenmişti "Nasıl tanıtılıyor; bize biraz daha kaynak ayrılın." diye ama buradaki, hakikaten hem bir profesyonel grup var orada hem Turizm Geliştirme Ajansı olarak tecrübelenmiş bir grup var; ondan dolayı, herhâlde, bundan sonra buradaki tanıtım filmlerinde, önümüzdeki yılda o bölgelerin de ihmal edilmeyeceğini düşünüyoruz.

Burada, Ajansın gelirlerinde, turizm sektörünün hakikaten emeği olduğunu söyledim ama burada, bizim sektör tarafından ödenen, Vehbi Vekilim, kâr-zarara bakılmadan, turizmciler buraya devletin tanıtımına katkıda bulunuyor, Bakanlığımız da veriyor, daha önceki, biraz önce söylediğim bir tanıtma bütçesi vardı, o kısmının yüzde 30, yüzde 23, yüzde 25'e falan düştü, yüzde 75'ini özel sektör karşılıyor; bunu burada hepimize anlatmak isterim.

Mevzuata göre gidiyor olabilir ama, burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinin biz temsilcileri olarak daha böyle açık bir şekilde konuşmamızda fayda olduğuna inanıyorum. 2024 yılında başlayan, 22,53'lük gelir erimesi var. 2,46 milyar TL bir kayıp gözüküyor bize verilen raporda. Burada, bir bütçe sapması var herhâlde Nadir Bey, siz de incerseniz bakarsınız. Bu düşüşün kaynakları incelendiğinde sadece dışsal faktörler değil, Ajansın gelir modelinin kırılabilirliğiyle ilgili olduğunu da düşünmekteyim. Turizm paylarının bütçe hedefinin tutturulmaması. Yani rakamla açıklayayım: 4 milyar 687 milyon 993 bin bütçeye karşı 4 milyar 303 milyon 307'lik bir gerçekleşme var, yüzde 91,8'ini gerçekleştirmiş bütçedeki. Genel bütçede tanıtımdan gelen bir kaynak aktarımı var buraya ama gerçekleşme oranı yüzde 85 oranında. 694 milyon 500 bin TL'lik bir düşüş gözüküyor. Diğer gelir kalemlerine baktığımızda, tamamen gerçekleşmemesiyle karşı karşıyayız; gerçekleşme oranı yüzde 27,8'de kalmış.

Daha önce önemli gelir kaybı yaşanırken harcamalar üzerinde etkin kontrol sağlanmamış, toplam giderler 8 milyar 510 milyon 385 bin gelir varken, 8 milyar 441 bin 910 binlik bir gelir kaybında binde 81'lik bir oranda aşmış ve net dönem zararı olarak 5 kat artmış burada. 44,5 milyon TL'den 211 milyon TL'ye ulaşmış burada zarar. TGA'nın operasyonlarını finanse etmekte hakikaten zorlandığını görüyoruz burada. Finansal tablolara dikkatli baktığımızda yapının bozulması boyutlarını net olarak görebiliyoruz. Toplam varlıklar 1 milyar 360 milyon 274'ken, 1 milyar 237 milyon 064 TL'ye yani yüzde 9,06 oranında bir eksilme var. Kısa vadeli yükümlülüklerde 568 milyon 835'ten, 655 milyon 661 bin TL'ye 15,27'lik; uzun vadeli yükümlülüklerde ise 3 milyon 279 binden, 4 milyon 701 bin liraya çıkmış, yüzde 43'lük bir yükselme var. Bu Ajansın borçlanma eğilimine girdiğinin net göstergesi. Öz kaynaklar 788 milyon 159 bin TL'den bir anda 576 milyon 701 bin TL'ye düşmüş, 211 milyon 457'lik bir azalma var. Bu net dönem zararına eşit gibi gözüküyor. Yüksek enflasyon ortamının kurum üzerindeki negatif etkisi Türkiye Muhasebe Standartları 29 uygulamasıyla ortaya çıkan 314 milyon 314 binlik net parasal pozisyon kaybı burada iyice somutlaşmıştır. Üç yıllık bileşik enflasyon oranının yüzde 291 olması bu muhasebe düzeltmesini zorunlu kılmış, Ajansın parasal olmayan varlıklarıyla geçmiş yıllarda kârlarında ciddi bir enflasyon kaybı olduğu gözüküyor. 2024'te 8 milyar 31 milyon 304 bin gibi devasa bir tutarı bulan pazarlama harcamalarını başlı başına bir denetleme ve inceleme konusu olarak düşünüyorum. Bağımsız denetçinin bu kalemi kilit denetim konusu ilan etmesi, harcamaların kayıt süreçlerinde belgelendirilmesinde veya dönemselliğinde ciddi riskler olduğunun ucu açık bir ipucudur diye düşünüyorum. Denetçi bu konuyu ele almak için yaptığı prosedürler arasında sözleşme ve fatura örneklerinin kontrolü, maddi doğrulama ve dönemsellik ilkesi testlerini saymıştır; bu da harcamaların fiili karşılığının ve doğru muhasebe dönemine kaydedilip kaydedilmediğinin özellikle sorgulanması gerektiğini gösteriyor. Harcama kalemlerinin detaylı dökümü ise burada daha açık ortaya konulmalıydı; örneğin 559 milyon 258 bin 696 liralık "worldwide" giderleri, global haber, TV kanallarına yapılan giderler olarak tanımlanmakta ancak hangi ülkelerde, hangi kanallarda, kaç kez, hangi içerikle ve ne süreyle yayınlandığını, bu yayının hedef kitle üzerindeki ölçülebilir etkisi, erişimlik, farkındalık ve niyet oluşturma, nihayetinde Türkiye'ye yönelik turist akışına nasıl bir katkı sağladığına dair somut verileri ve performans göstergesi paylaşılmamaktadır. Biraz önce Sinan Bey, sağ olsun, buradaki tanıtım, reklam ve medyaya ilgili olan filmlerimizi izletti ama daha detaylı ve daha paylaşımcı olmakta, daha açık şekilde anlatmakta fayda var.

Yine, 409 milyon 277 bin TL'lik birlikte reklam giderleri için de, bunun için de geçerlidir bu açıklık, somut paylaşımların yapılması. "Yurt dışı tur operatörleriyle yapılan iş birlikleri" ifadesi tur operatörlerin kimler olduğunu, iş birliği kapsamının ne olduğunu, operatörlerinin kendi pazarlama bütçelerine ne kadar katkı sağladı ve bu iş birliklerinin somut satış, pazarlama taahhütlerine dönüşüp dönüşmediği gibi kritik sorular bazı yerlerde cevapsız kalmaktadır: Hani ben bunu sizin meslektaşınız ve içinizden birisi olduğum için yani mesleğin içinden geldiğim, beraber yaptığımız için biliyorum ama kamuoyunu ve Komisyonumuza anlatma açısından soruyorum, yanlış anlamasın, bunu bir hesap sorma anlamında söylemiyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Cevaplarımız var.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yine, 388 milyon 477 binlik OTA "... " 1 giderleri ise dijital çağda kaçınılmaz bir maliyet gibi görünse de rakip destinasyonlara göre kıyasladığımızda harcamaların verimliliği elde edilen rezervasyon başına maliyet ve bu platformlardaki görünürlüğün kalitesini sorgulamadan anlaşılamaz; bunu da anlatmak lazım.

Özel proje giderleri var Sayın Bakan Yardımcım, marka tescil giderleri gibi; turizm tanıtım, geliştirme, platform giderleri var 222 milyonluk; bunların hepsini biraz önce de yine şeffaf bir şekilde anlatılmakla, söylenmekle birlikte Komisyonun bilmesinde veya kamuoyunun bilmesinde yarar var.

Pazarlama bütçesinde 2023'e göre yüzde 20,79'luk bir azalma var ama bunun yanında da genel yönetim giderlerinde yüzde 13'lük bir artma var, 479 milyona çıkmış; onu biliyoruz. Personel gideri: Personel sayımız Turizm Geliştirme Ajansında 170 civarlardan 155'e düşmesine rağmen personel giderlerinde bir artış söz konusu. Onu da, malum, Türkiye'deki enflasyonist yapı veya çalıştığınız profesyonel arkadaşların aldığı maaşların karşılığı olarak diye düşünüyorum. Ücret artışlarındaki üst düzey yönetici ödemelerindeki artışlar da maliyet yükünüzü artırdığını görüyorum. Kira faiz gelirleri var, giderleri var; bunlar da yüksek bir rakam teşkil etmektedir ama benim burada söylemek istediğim, asıl en önemlisi, ben bunu Kültür ve Turizm Bakanlığının, biraz önce konuştuğumuz gibi, Türkiye'ye 60 milyar dolar gelir getiren, ekonomiye bu kadar katkısı olan, hele hele bugün de Sayın Cumhurbaşkanının grup konuşmasında bile değindi, Türkiye'nin turizm gelirleriyle ilgili değindiği hizmet ihracatının bu kadar önemli olduğu bir sektörde tanıtımın ve Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin daha fazla olması gerektiğine inanan bir milletvekili olarak söylüyorum, sektörün de içinden gelen bir milletvekili olarak söylüyorum çünkü Sayın Başkan, müsaade ederseniz şöyle bir paylaşma yapacağım: Sinan Bey biraz önce, hani dediniz ya "Yüz yıl önce İtalya'da, Dubai'de kurulmuş..." Onu bir rica etsem ekran alabilir miyiz? Ajansların kuruluş yıllarını...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Siz devam edin, buyurun.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Başkanım, hemen oradan bir şey söyleyeceğim.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - 2002'den beri AK PARTİ iktidarda yani on yedi yıl gecikmeli başlamışsınız.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yok, yok.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - On yedi yıl gecikmeli başlamış.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Evet, ben şimdi orada, hani Dubai'den başlıyor, Singapur var, Dubai var. Ben şimdi Sayın Başkan, sizi...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ajans kurulmadan önce nasıl yapıyordu bu işler ya?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Bakanlık yapıyordu.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Herkes kendi yapıyordu.

Tanıtım Genel Müdürlüğü vardı; işte ben de onu kastediyorum. Tanıtım Genel Müdürlüğünün zaten bir bütçesi vardı.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - "Vardı." diyorsun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Vekilim, önceki durumu Komisyonumuza sunmakta fayda var. Önceden tamamen Tanıtma Genel Müdürlüğü tarafından klasik, kamu yönetim usullerine göre yapılıyordu, yıllık ihaleler yapılıyordu; onun şöyle sakıncaları vardı Başkanım: Yıllık ihale yapıyorsunuz, belli taahhütlere giriyorsunuz ama önünüzü göremiyorsunuz. Yakın geçmişe bakarsak, 2020 yılında Türkiye'de yaşanan pandemi öncesinde biz pandemi sürecinde Türkiye Turizm Geliştirme Ajansı olmasaydı biz, pandemi öncesinde ihaleyi yapmış olacaktık, işte, ciddi bir bütçeyi ayırmış olacaktık, pandemi olduğu için biz pandemide Ajans tabii o haklarından feragat etmeyeceği için tüm dünya kapalıyken boşu boşuna sonuçsuz reklamlar yapmak gibi bir mecburiyette kalacaktık. İşte, bunun gibi, Türkiye Turizm Geliştirme Ajansının, biraz önce de ifade edildi, Sayıştay raporunun, ki Sayıştay raporundan beri değil, hatta Anayasa Mahkemesinin iptalinden sonra Sayıştay yerinde ve daha etkili, daha güçlü denetimler yapıyor, süreçleri denetliyor. Kamu İhale Yasası'ndan da bağımsız olmasının avantajı olarak biz, her an, her türlü gelişmeye göre anında karar alabiliyoruz; Örnek veriyorum, işte, İstanbul'da maalesef, biliyorsunuz, bir deprem yaşadık ve o gün İstanbul'a gelen ziyaretlerde... İstanbul'da yaşanan depremde çok ciddi bir şekilde iptaller yaşandığı için bizim zamanında, ne zaman, hangi reklamları, hangi platformları kullanacağımız bu anlamda anlık karar almayı gerektiren hususlar. Dolayısıyla Türkiye Turizm Geliştirme Ajansının böyle bir esnekliğe sahip olması son derece önemli, kıymetli. İşte, biraz önce Genel Müdürümüz ifade etti, bizim 18 kişiden oluşan ve 13'ü seçimle gelen yönetim kurulu var. Türkiye'nin her yerinden temsilciler geliyor ve biz, tüm kararlarımızı, şeffaf bir şekilde "web" sitesinde de yayınlıyoruz. Denetimin her türüne açığız, şeffafız. Zaten, yönetim kurulu üyeleri sorumlu olduğu, turizm sektöründen gelen ki bütçenin önemli bir kısmını onlar karşılıyorlar, onlar zaten açık denetim yapıyor, kamuoyu denetimi var, Meclisimiz denetliyor, biz her türlü denetime açığız ama bazı kararları Kamu İhale Yasası'ndan veya belirli mevzuatlara uygun, sektörün gerçekleri dolayısıyla esnek hareket etmek zorunluluğumuz var dolayısıyla, bizim bunlara ihtiyacımız vardı. Tabii ki Meclisimizin takdiriyle de bunlar sağlanmış oldu ama biz bu sayede, işte, pandemide İran-İrak savaşında, birçok olayda bu kanunumuz ve bu esnekliğimiz olmasaydı belki milyarlarca dolarlık tanıtımı israf edecektik. Tam tersine, doğru, yerinde ve bize bu gelen zararları önleyici tedbirlerle tersine hareket ettirerek bunu çok doğru kullanıyoruz.

Arz ederim.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ben, müsaade ederseniz şöyle devam edeyim: Aynı fikirdeyiz yani yıllardan beri bu konu üzerinde çok çalıştığımız için çok güzel, sunumumuzun ilk slaytında görünüyor, burada bakıyoruz; İtalya, Almanya kaç yıl önce kurulmuş, bizde 2019'da kurulmuş ama şöyle bir şey var değerli Komisyon üyelerimiz, Değerli Bakan Yardımcım, Sayın Başkanım yani Amerika'daki tanıtım bütçesi Türkiye'nin 3 katı, 300 milyon dolar. Singapur var burada, Singapur Türkiye'nin 5 katı, tanıtım bütçesi var, 450 milyon dolar. Dubai var, son, ki şu anda bir numara, Avustralya'yla birlikte, Dubai'yle birlikte, Sayın Genel Müdürümüz onu çok iyi anlatır. Hakikaten Dubai'ye baktığımızda Türkiye'nin 3 katı, Japonya'ya baktığımızda Türkiye'nin 2 katı, 200 milyon dolar bütçesi var, tanıtımın. İspanya, bizim hani rakip olarak ilk 4'te, 5'te, ilk 10'da yarıştığımız, Türkiye'nin 1,5 katı. Avusturya ve Avustralya, Türkiye'nin daha fazla, üzerinde, yüzde 40 üzerinde. Bir tek Birleşik Krallıklar ile biz aynı oranda gidiyoruz. Onun için, yani gayrisafi millî hasılaya göre baktığımızda, bu ülkelerle karşılaştırdığımızda da onların gayrisafi millî hasıladan tanıtım bütçesine aldıkları şey, Singapur binde 1, Türkiye'nin 7 katı; Japonya binde 0,35, Türkiye'nin 2,5 katı; Tayland binde 0,12, Türkiye'nin 10 katı; Amerika'nın binde 0,13, Türkiye'yle aynı seviyede, Türkiye'nin 0,12 seviyesinde. Yani benim burada demek istediğim, burada ülkelerin de tanıtıma ayırdıkları para, kişi başı gelire göre Ali Vekilim, baktığınızda, Dubai'de 20-25 dolar, Singapur'da 18-22 dolar, Japonya'da 12-15 dolar, Tayland'da 10-12 dolar, İspanya'da 8-10 dolar, Türkiye'de, Sayın Başkan 2 ve 3 dolar. Yani böyle bir sektörün böyle Bakanlığın, tecrübesiyle, tanıtımıyla ve böyle güzel bir ülkenin...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Bizimkiler az parayla çok iş yapıyorlar demek ki.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ama şimdi "Az parayla çok iş yapıyor." yorumuna katılmakla birlikte...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Çok parayla çok işler yapsınlar.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - ...sektör de bu işin arkasında; yatırımla, hissesiyle...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Zaten...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Tabii, onu derken ama öbür tarafta bu kadar yaptığınız tanıtımla bir 19 Mart İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının cezaevine atılması bütün imajımızı zedeler. Yani şimdi, doğru mu? Veya Kartalkaya yangını, beraber tartıştık veya Türkiye'deki olan diğer olaylar olumsuz etkiler. Yani bir anda...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Tabii turizm tek başına tanıtımla olmuyor yani.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Turizm hakikaten çok, böyle iğneye ipliğe bağlı; hele hele bulunduğumuz coğrafya itibarıyla zor bir şey, başarılı bir şekilde hem sektör hem de devlet kısmını yönetiyoruz ama hele hele Komisyon olarak, hele hele eski Ulaştırma Bakanımız olarak sizinle birlikte, hava yollarının da bunda çok büyük katkısı var.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Erişebildiğin kadar turizm artıyor sonuçta, ulaşım konforu; katma değeri çok daha fazla.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Evet, havalimanları var. Onun için yani bizim burayı daha da çok desteklememiz lazım. Hani bizim, benim de hem sektör temsilcisi hem Türkiye Cumhuriyeti Millet Meclisinin bir Milletvekili olarak açıklığına inandığım fakat kamuoyuyla daha böyle esnek, daha yapıcı bir şekilde paylaşıldığı bir de benim her gittiğim yerde illerden aldığım tanıtımı... Yani Mardin'e gidiyorum. "Niye bizi tanıtıyor, biz buraya para veriyoruz." Erzurum'a gidiyorum, Trabzon'a gittik en son, orada Sayın Bakanım ile birlikte aynı sistemleri dinledik; buranın tanıtımıyla ilgili falan diye, oradaki belediye başkanı...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Yani ne kadar yapsan yeterli gelmiyor.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Bir de, son olarak, kanununda bir değişiklik yaptınız, 7 Ekim 2025 tarihinde yürürlüğe girdi; seyahat acenteleri ve yeme içme tesislerinin temsilcileriyle ilgili; şu anda 21 Aralıkta veya 22 Aralıkta yapacağınız yeni yönetimde biraz sıkıntı olduğunu görüyorum, biraz serzenişler var temsilci belirlemede malumunuz. Diyorsunuz ki, 200 acenteden destek alma zorunluluğu getirildi acenteler için; bu, orta ölçekli ve küçük ölçekli acenteleri zayıflatır. Bu arada da o gelişmeyi de söyleyeyim: Kültür ve Turizm Bakanı buraya Başkanlık ediyordu, artık herhâlde bıraktı, Sayın Nadir Alpaslan şu anda Turizm Geliştirme Ajansının...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - 2022'deki kanun değişikliği...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Kanun değiştikten sonra bıraktı, işte, iki senedir orada. Ben, hakikaten, ülkemizde, bu konuda, turizmin ve Bakanlığın desteği için herkes adına teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ederiz.

Hüseyin Bey, buyurun.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcım, değerli bürokratlar, çok değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Tabii ki bu Ajans, demin söylenmişti, yüz yıllık da rakiplerimiz kurulmuş olabilir ama bizim 2002'den beri AK PARTİ tek başına iktidarda olduğunu unutmamak lazım. Demek ki on yedi yıl Sayın Bakanım, bunun kurulması bizde gecikmiyor, on yedi yıl siz geciktirmişsiniz ve bu gerçekten, Ajans kurulduğunda biz karşı çıkmamıştık, Nadir Bey, gerçekten bu işin piri, her türlü desteği vermiştik. On yıldan beri bu Komisyonundayım; gelmiş geçmiş bütün Bakanlara teşekkür ediyorum.

Yalnız, benim burada beklentim şu değerli arkadaşlar: Aslında, biz farkında değiliz bu turizm gelirlerinin. AK PARTİ, özellikle 2002'de geldikten sonra pek farkına varmamıştı ama 2015'te sonra da yavaş yavaş anlaşıldı turizmin ne kadar önemli olduğu. Çünkü turizmden gelen kaynağın yüzde 99'u dış borcumuzu ödüyor. Yani turizmin Türkiye için ne kadar önemli olduğunu hepimiz şu an aşağı yukarı 2015'ten beri anlamışız. Ben özellikle 2015'ten beri de bu Komisyondayım için geçmiş de, olayları da çok iyi bilen bir arkadaşınızım. O yüzden, bu Ajansın kurulmasında, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz katkı vermiştik. Sayın Bakanım, yalnız burada bir sıkıntı var; kısa vadeli borçlarda yüzde 15, uzun vadelerde yüzde 43 artış var. Yani bu Ajansın gerçekten Türkiye için çok önemli olduğunu hepimiz biliyoruz. Eğer bu şekilde giderse bu Ajansın illerde gerçekten sıkıntılar yaşayacağını hissediyorum. Bu konuyla ilgili acilen önlem almanız gerekiyor. Bu, devletten bir katkı alıyorsunuz, biliyorsunuz, ihracat yaptığı zaman KDV alıyor bir firma ama maalesef acentelerle veya yurt dışından gelen OTA'cılarda herhangi bir prim falan verilmiyor. O yüzden de ben özellikle Turizm Ajansına devlet olarak büyük katkı sunmamız gerektiği inancını taşıyorum. Yine, Turizm Bakanlığının, arkadaşımızın dediği, bütçesinin artmasını istiyorum.

Aynı zamanda Ulaştırma Bakanımız burada, daha önceki Ulaştırma Bakanımız. Arkadaşlar, hava alanlarını Ulaştırma Bakanı yapabilir ama bana göre hava yollarını Turizm Bakanınıza devretmeniz gerekiyor. Eğer bunu başarırırsak göreceksiniz, ciddi derecede bir artış olur. Çünkü şu an Türk Hava Yolları, evet, markamız var, şu an Türk Hava Yolları Türkiye'ye çok müşteri getirmiyor, uluslararası transfer işi yapıyor genellikle baktığımız zaman. Anadolu Jet vardı, biliyorsunuz, Anadolu Jet'i ortadan kaldırıp AJet'i kurdunuz. AJet'in kime ait olduğunu da bilmiyorum, bize mi ait; Sayın Bakanım daha iyi bilir.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Türk Hava Yollarına ait.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Türk Hava Yollarına mı ait bilmiyorum ama kesinlikle ve kesinlikle bu işletmelerin özellikle Türk Hava Yolları veya AJet'in bütün işletmesini Turizm Bakanına devretmeniz gerekiyor. Ben böyle bir şey yaşadığım, İngiltere'ye gitmiştim 2003 yılında. Londra'da 4 tane havaalanı vardı. İngilizler o dönemde bizim Didim'e, 86'dan beri geliyor ama 2003'ten sonra daha da yoğunlaştı. İngiltere'de 4 tane havaalanı vardı, hafta sonları, özellikle cuma günleri her havaalanından 4-5 tane uçak kalkıyordu İspanya'ya. Ya, araştırdım, bizimki ne zaman? Türk Hava Yolu haftada bir gün, çarşamba günü İstanbul aktarmalıydı arkadaşlar. Ve o zaman 20 pound idi Londra-İspanya. Sordum, "Nasıl olur?" dedim. Dediler ki: "Oradaki devlet buradan kalkan uçakları destekliyor." İngilizler aylık almıyorlar, haftalık para alıyorlardı; cuma günü paralarını alırlardı, aldığı parayı gidip İspanya'da cumartesi pazar günü harcıyorlardı, pazar akşamı dönüyorlardı. Ve bu organizasyonu yine Turizm Bakanlığı ve hava yollarıyla anlaşmalarıyla yapılmıştır. Yine, Almanya'da, bizim gerçekte turizmi 150-200 milyar dolara getirmek istiyorsak biz her şeyden önce Türk Hava Yolları ve AJet'i Turizm Bakanlığına devredip işletmesini de onlara vermek zorundayız. Oraya gelen Ulaştırma Bakanım kusura bakmayın, özür dileyerek söylüyorum ama bu bir gerçek.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ulaştırma Bakanlığına bağlı değil Türk Hava Yolları, onu söyleyeyim.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Bilmiyorum kime bağlı ama...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Onlar bağımsız.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Bunun operasyonunun Turizm Bakanlığına devredilmesi gerekiyor arkadaşlar. Bizim gerçekte şu an, özellikle yazın, Avrupa'dan gelen turistlerin en büyük sıkıntısı uçak. Bunu organize edersek Türkiye'ye gelen çok müşteri var, İngiltere'den, Almanya'dan, Fransa'dan, özellikle Rusya'dan hatta hatta Çin'den. Yani şu an gidişat fena değil yani dürüstçe söylemek lazım, her şeye rağmen iyi gidiyor ama bundan daha da iyi olunabilir. Biz eğer 100-150 milyar dolara ulaşmak istiyorsak bu konuları göz önüne almak zorundayız.

Şimdi, bu ülke hepimizin. Doğruya doğru, yani gerçekten iyi bilen bir Turizm Bakan Yardımcımız, Bakanımız var, bürokrasi de çok iyi gidiyor, inkâr etmemek lazım. Yani adamların emeğine de saygı göstermek lazım ama bu konuda da beraber oturup -siyasi partiler, düşüncesi ne olursa olsun, fark etmiyor- doğruları tespit etmemiz lazım, doğruya doğru, yanlış da yanlış dememiz lazım. Eğer bir şeyde yanlış gidiyorsak çıkıp "Bu yanlış gidiyor." dememiz lazım. Eğer bunu dersek sıkıntı kalmaz.

İkincisi, özellikle ben Büyükşehirler Yasası çıktıktan sonra ilçe belediyelerin gelirleri çok düştü arkadaşlar. Özellikle, Sayın Bakanım burada, ben turizm bölgesinde yaşayan bir arkadaşınızım, bu işi yapan bir arkadaşınızım. Özellikle ilçe belediyelerin gelirleri büyükşehre geçti; geliri çok fazla yok ve hepsi borç altında. Buranın altyapı sorunu var, buranın yol sorunu var arkadaşlar. Gelen turist en büyük reklam odur, gelen iyi reklam yaparsa müşteri getirirsin, kötü reklam yaparsa kötü olur arkadaşlar, işin gerçeği bu. Bu yüzden de özellikle ve özellikle ilçe belediyeleri zaten şöyle bir durum var, nüfusu 100 bin altı ay boyunca ama altı ay sonra, yazın özellikle, 1 milyona çıkıyor. Para aynı para, gelir aynı para, personel aynı personel, hizmet 2 misli artıyor ve bu sefer de turizme darbe vuruyoruz arkadaşlar. İstemeyerek yani burada işte 100 milyon 200 milyon dolar reklam parası verip bu kadar mücadele ediyorsunuz ama gelen müşteriyi mutlu göndermediğiniz zaman da bu konuda asla verim elde edemeyiz. Bununla ilgili de bir çalışma yapmamız gerekir. Ya su abonesine göre o ilçelere pay vermemiz gerekiyor. İşte ya elektrik abonesine göre vermemiz gerekiyor, aksi takdirde bu yükü taşıyamayacak duruma gelecekler. Bu sadece CHP belediyeleri değil arkadaşlar. Yani sahil bölgelerinde MHP'li, CHP'li, AK PARTİ'li belediyelerin hepsi aynı durumda. Büyükşehir olduğu için bütün gelirleri... Su geliri vardı, zaten büyükşehre geçti. Altyapı

sorunu var, yol sorunu var, ilçe belediyelerinin bana göre hiçbir geliri doğru dürüst yok yani bir emlak vergisi var, bir de İller Bankasından gelen pay var. Yani bu konuda da bununla beraber bir çalışma yapmak lazım. Aksi takdirde, burada yaptığımız bu kadar emek, bu kadar çalışmalar boşa gider. O yüzden bunların hepsini bir araya toplayıp, eksiklikleri beraber düzenleyip, beraber kanununu çıkarıp beraber daha da ileriye götürmek lazım. Bugün siz varsınız, yarın biz varız, öbür gün başkası gelir ama sonuçta bu ülke hepimizin, yanlışlıklarını yan yana getirip, tartışıp bu konuyu beraber düzeltip turizm gelirimizi, işte 60 milyar dolardan 150 milyar dolara çıkardığımız zaman, o zaman başarıya ulaşmış oluruz.

Bu vesileyle, emeği geçen bütün arkadaşlarıma, bürokratlara, başta Bakan Yardımcım olmak üzere hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum, elinize sağlık.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ederiz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Başkanım, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Buyurun Nadir Bey.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Başkanım, sayın vekiller; ben sayın vekillerime çok teşekkür ediyorum değerlendirmeleri için hem Türkiye turizmi açısından hem de Türkiye turizmini geliştirme açısından doğru noktalara temas ettiler. Ben birkaç hususu açıklığa kavuşturmak istiyorum: Öncelikle, Türkiye Turizm Geliştirme Ajansının bir borçlu yapısı yok; kısa vadeli, orta vadeli borçlardan bahsettiler. Tabii ki burada gerek Sayıştayımızın gerek bağımsız denetim kurulunun raporları yıl sonu itibarıyla anlık bir fotoğrafı verdiği için sayın vekillerim de çok iyi bileceklerdir, Türkiye Turizm Geliştirme Ajansımız reklam çalışmalarını yoğun olarak sonbahar aylarında, yıl sonunda yaptığı için harcamalar orada büyük gösteriliyor ve bunların ödemeleri önümüzdeki yıl yapıldığı için resmin tamamına geniş bir zamanda baktığımızda bizim gelirimiz neyse gelirimiz kadar harcıyoruz, asla borçlanma gibi bir yapımız yok. Dolayısıyla finansal yapıda bir sıkıntı yok. Tabii, son dönemlerde, biraz önce de ifade edildiği gibi, yaşadığımız sıkıntılardan dolayı işte, savaşlar, bölgemizdeki sorunlar, yaşadığımız deprem afeti gibi birçok sorunlarda biz ilave yatırımlarla, ilave bütçelerle Türkiye'deki açığı kapatmak için kamudan payı daha fazla verdik. Dolayısıyla, bizim ilave bütçe artışlarımız var, bunların tamamına yakını kamudan tabii. Sayın Cumhurbaşkanımıza, Maliye Bakanlığımıza biz şükranlarımızı sunuyoruz, görüştüğümüzde bize destek olurlar. Yine Bakanlığımızın turizmden elde ettiği özel gelirlerimizi de biz buraya aktararak bu açıkları kapatıyoruz. Dolayısıyla bizim herhangi borçlanma gibi bir yapımız veya finansal yapımızda herhangi bir sıkıntı yok. O, tamamen devresel bir şey zaten kâr zarara göre değil, gelirimize göre harcamalar yapıyoruz.

Tabii, bölgelerden birçok insanımız -Türkiye'nin genel yapısı sayın vekillerimiz her alanda da bilirler- gittiğimiz bölgelerde vatandaşlarımız daha fazla kamu hizmeti almak için siyasetçilerimizden hep talepte bulunurlar. Türkiye'nin turizm değerlerinin elde ettiğimiz geliri maksimuma çıkartmak açısından Türkiye'nin tüm bölgelerindeki yeri adil, adaletli ve zaten Türkiye'nin her bölgesinden gelen Yönetim Kurulu üyelerimizin de temsilcileri var. Zaten bir bölgeye haksızlık yaptığımız zaman başta o bölgenin, o yörenin temsilcileri de uyaracağı için biz o anlamda da mümkün olduğu kadar Türkiye'nin menfaatlerini düşünerek hareket ediyoruz. Gelir gider ve harcamalarımıza baktığımızda da bizim her ilde ki 81 ilimizde -biraz önce de ifade edildiği gibi- il tanıtım programımız var, yeter ki ilimizde turizm anlamında potansiyel olsun, biz sonuna kadar arkasındayız, destekçisiyiz. Orada da herhangi bir şey yok.

Tabii, 2023 yılında yaptığımız son değişiklikle Anayasa Mahkemesinin iptaliyle beraber Sayıştay denetimleri çok daha etkin ve daha kapsamlı hâle geldi, yerinde de denetim yapıyor Sayıştay. Biz de özellikle Sayıştay'la çok uyumlu bir şekilde onların... Bizim bir eksikliğimiz, bir yanlışımız, bir sorununuz varsa bizi yönlendirme ve rehberlik etme konusunda da bize destek olurlar, sağ olsunlar.

Dolayısıyla, bizim kurumumuz her geçen gün daha da olgunlaşarak, Türkiye'nin turizm anlamındaki hedeflerine daha da hızlı bir şekilde ulaşabilmesi anlamında o genişlemeyi de sağlıyor. Bunun da Sayın Komisyonumuz tarafından, Komisyon üyelerimiz tarafından bilinmesinde fayda var.

Ben tekrar vekillerimize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ederiz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Müsaade ederseniz Sayın Bakan, ben bir şey söylemek istiyorum. Hakikaten tanıtımda çok tecrübelendik ama biliyorsunuz bir 6 Şubat depremi yaşadık, orada çok önemli illerimiz özellikle 11 ilimizle ilgili altyapıda... Geçen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesi görüşülürken Plan ve Bütçede bunu gördük, yatırımlarla ilgili, özellikle tarihî yerlerin inovasyonu ve inşasıyla ilgili gördük ama sizden özel bir ricam olacak; özellikle -Hatay özelinde diyeyim veya Urfa özelinde diyeyim veya Adıyaman özelinde diyeyim- o bölgelerdeki tanıtımı daha fazla canlandırabilirsek bunlara da katkıda bulunmuş oluruz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Çok doğru, katılıyorum. Teşekkür ediyorum, Sayın Vekilim.

Özellikle bölge, biraz önce de ifade edildiği gibi... Şöyle bir durum da var sayın vekillerim, sayın Komisyon üyelerimiz: Dünyada son yıllardaki turizm eğilimlerini incelediğimizde, araştırdığımızda kültür, inanç, gastronomi saikiyle seyahat edenlerin oranı hızla artmakta, bugün artık yüzde 40'lara yaklaşmış durumda. Bu çerçevede, ülkemizdeki turizm değerlerine baktığımız zaman, özellikle Vekilimizin ifade ettiği, Mezopotamya bölgemiz, Güneydoğu Anadolu Bölgemiz, depremi yaşadığımız bu bölgelerimiz kültür, inanç, gastronomi açısından olağanüstü bir zenginliğe sahip. Tabii, terörsüz Türkiye'yle beraber bölgenin de güvenli olması, terörün bitmesiyle beraber, işte Göbeklitepe'den, Taş Tepeler'den başlayarak Mardin, Nemrut, Diyarbakır; olağanüstü kültür varlıklarımız var bölgede; Van'dan Urfa'ya kadar, Hatay'a kadar, Osmaniye'ye kadar. Biz bunun farkında olarak bölgedeki tanıtım ve yatırım çalışmalarımızı hızlandırıyoruz. Gelecekte Türkiye'nin turizm pastasının büyümesinde özellikle bölgenin kültür turizminin çok daha fazla payı olacağını görmekteyiz.

Ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ederiz.

Sabahat Hanım, buyurun.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Ben de eleştirimi baştan yapayım Sayın Başkan. Zaten çok erkek olan bir Komisyonunda sadece 5 erkeğin gitmesi ayrı bir şeydir, haberimizin olmaması başka bir şeydir ama zaten sunuma da...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ya, daha çok günümüz var.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Sunuma da baktığımızda...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Çok gezilerimiz, seyahatimiz var.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - ...gelirin eşitsiz dağıtıldığı görünüyor, Komisyonun pratiği gibi olmuş oluyor.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Eşitsiz değil ya. "5 kişi gidecek." denilince 5 kişi milletvekili sayısına göre belirlendi,

başka neye göre belirlenebilir yani?

MEHMET ATMACA (Bursa) - O şeyde de bir sorun var demek ki.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Yok, sorun yok ağabey ya.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Hayır, haber verilir Sayın Başkan "Gidiliyor, bilginiz olsun." diye

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Yok, nasıl haber vereceğiz?

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Burada öğrenmek biraz şey oluyor yani "Biz nerede yaşıyoruz."a dönüşüyor, değil

mi?

MEHMET ATMACA (Bursa) - O zaman...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ağabey, ama öyle yani matematiğe bakarsan sayı öyle çıkıyor.

MEHMET ATMACA (Bursa) - Hayır.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Niye?

MEHMET ATMACA (Bursa) - Eğer matematiğe bakılırsa 3 AK PARTİ, 2 CHP oluyor.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Olmuyor ağabey öyle.

MEHMET ATMACA (Bursa) - Olur, olur.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Olmuyor, onu da yaptık; bir de bizde mühendislik vardır.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Şimdi, MHP'den vekil var; DEM'den, CHP'den yok.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Bir dahakine sizden olur, MHP'den olmaz yani sonuçta ne olacak ya?

ERTUĞRUL GAZİ KONAL (Giresun) - Biz hakkımızı veririz DEM PARTİ'ye.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Mesele o değil Sayın Başkan. Derdimiz eğer bu ülkenin gelişmesi ise birlikte hareket etmek gerekir ve farklı görüşlerin, farklı kimliklerin, farklı partilerin de bu tarz gezilerin içinde olması gerekiyor diyoruz. Bütçeye baktığımızda bir de temel bir eleştirimiz var. Sayın Vekilim gitti ama ben eleştirisine katılıyorum. Yani sizin sunumunuz, sizin emeğiniz çok kıymetlidir, teşekkür ediyoruz elbette ama mesela turizm tanıtımı bölgede yeterince yapılmıyor, görüyoruz yani buradaki verilere de baktığımızda, sunumunuzdaki verilere de baktığımızda gidere karşı, bölgede yeterince bir tanıtım gerçekliği yok. İşte, Şırnak'tır, Siirt'tir, Diyarbakır'dır, Mardin'dir; İç Anadolu illerine dengeli bir tanıtım gerçekliği görmüyoruz, ona göre bir turist gelişini de görmüyoruz açıkçası ama bunun birçok sebebi vardır. Örneğin, yol olmayan bir yere turist gelemeyiz, doğrudur bu da yani Ulaştırma Bakanlığının aynı zamanda Komisyonu, ona bağlı bir Komisyon da olarak soruyorum bunu: Yani yolun olmadığı, işte yine Sayın Vekilimin söylediği, belediye başkanının hapishanede olduğu bir ile -benim ilimin de belediye eş başkanı görevinden alınmış, yerine kayyım atanmış- ben bir ülkeye gittiğimde ilk önce oranın demokrasisine, oranın halkı nasıl karşıladığına, oranın yollarına, kalacağım yere bakarım. Dolayısıyla, buna baktığımızda, benim ilimde bunların hiçbirisi mevcut değildir. Sayın Vekilim de buradadır, Siirt Havaalanı'nda zaten kış aylarında neredeyse uçuş olmuyor yani sadece Türkiye'de 2 ile uçuş yapılabiliyor haftada iki gün. Dolayısıyla, örneğin, Ankara ve İstanbul'dan şu anda Siirt'e uçakla ulaşım yok. Mesela, Bitlis'te uçuş alanı yok; Bitlis, Siirt'ten uçuyordu ya da Muş'tan uçuyordu. Van'ın ki birçok zaman çok yoğun olduğu için Muş'a gitmek durumunda kalıyor insanlar. Velhasıl, bizim bölgede, Güneydoğu ve Doğu'da uçuş sorununuz vardır; turist istese de gelemiyor. Evet, siz tanıtıyorsunuz yeterince, bunun eleştirisini ayrı yapıyoruz ama bununla beraber gelse de doğru düzgün ulaşabileceği bir alan yoktur. Bu konuda Ajansa ilk gün kurulduğu günden bu yana da eleştirimiz bakidir yani yerel yönetimlerle ortaklaşmayan, bütçeyi merkezî... Mesela, çok merkezî bağımlılığı vardır; Sayıştay konusundaki eleştirimiz hâlâ bakidir. Dolayısıyla, mesela, bütçede en dikkatimi çeken, yönetimin giderlerinin gelire göre çok artmış olması. Dolayısıyla, eğer şirket bir tanıtım yapacaksa bütün Türkiye'yi kapsayan eşit şekilde yapmalıdır, sadece belli yerlere değil, sadece belli turizm bölgelerine değil, Kapadokya'ya değil. Mesela, bölgede çok ciddi turizm potansiyeli vardır ama bunların hiçbirisi değerlendirilmiyor. Örneğin, hiçbiriniz Başkale'de, Başkale'nin bir köyünde travertenlerin olduğunu bilmiyorsunuzdur. Mesela, bu hiç tanıtılmıyor, Van'ın Başkale ilçesinin bir köyünde travertenler var ve biz hiç bu tanıtımı görmüyoruz ya da işte, örneğin, Siirt'in sadece Deliklitaş'ı tanıtılıyor ama Paris Kanyonu hiç tanıtılmıyor ya da Mardin'in sadece o görüntüsü tanıtılıyor, taş evleri tanıtılıyor; diğer bütün şeyleri tanıtılmıyor, gibi gibi bir sürü örnek verebiliriz. Diyarbakır'ın tanıtılacak o kadar çok şeyi var ki surundan, On Gözlü Köprü'den başka bir şey tanıtılmıyor.

Dolayısıyla, turizm bu konuda, şirket bu konuda bölge açısından eşit bir tanıtımı esas almalıdır ama bununla beraber Ulaştırma Bakanlığının da bu anlamda sorumluluğu çok yüksektir. Kalınabilecek yer ve hem karadan hem de havadan ulaşım bölgede maalesef çok sıkıntılıdır. Ben Diyarbakır'dan uçmak durumunda kalıyorum. Siirt'te yaşıyorum, Batman'ınki çok yoğun olduğundan Diyarbakır'dan uçmak durumunda kalıyorum. Bu konuda da ortaklaşabilmeli, bu konuda da tartışmalar yürütebilmeliyiz diyorum ama Komisyon da bir karar aldığı anda, lütfen, partilere bildirme noktasında daha hassas davranmalıdır diyor, teşekkür ediyoruz sunumunuzdan dolayı, emeğinize sağlık.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Vehbi Bey.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Sayın Bakanım, Sayın Bakan Yardımcım, sayın müdürlerim, kıymetli hazırun; hepinizi selamlıyorum.

Şimdi, hatiplerin konuşmalarından şunu görüyoruz: Evet, Türkiye'nin turizmini yurt dışında tanıtmak amacıyla oluşmuş bir yapı var, bunun insan kaynakları açısından oluşmuş olan yönetim sektörün paydaşları, ihtiyaç duyduğu parayı temin noktasında da yine kamu ve sektörün el birliği; burada herhangi bir sorun yok. Yani, bu "structure" doğru bir "structure" Zaman içerisinde ihtiyaç duyduğu şekilde de eksileri, artıları halledilebilir. Benim burada üzerinde ısrarla ve ısrarla duracağım olay şu: Sayın Vekilimin dediği

gibi, siz neyi tanıtıyorsunuz? Bugün kamuoyunda çok bilinen, yıllara sâri, herkesin bildiği Türkiye'nin değerlerini ama Türkiye'nin değerlerinin envanterine bütün iller bazında bakarsak bu konuda bizim bir çalışmamız var mı, bunu öğrenmek istiyorum.

Yine, bu sorum Bakan Yardımcıma: Biz burada, özellikle yangın faciasından sonra, bir kanuni düzenleme yaptık işletmelerin ruhsatlarıyla ilgili, pek çok ruhsat şu anda iptal, özellikle kırsal kesimde. Daha önce belediyelere harç ödeyerek işletme ruhsatı almış müesseseler teknik sorunlarını çözmüş olsalar bile imar mecburiyeti getirdiğimiz için, bugün bulundukları ilçelerde belediyelerden imar alamadıkları için şu anda ruhsatları da yenilenemiyor. Sayın Bakanım, biliyorsunuz, bu konuyu sizin gündeminize de getirdim. Bu, şu anda bir gerçek dolayısıyla bizim bu mevzuyu çözmemiz noktasında da TGA'nın yönetiminden ricam şu: Şimdi, sonuçta Türkiye'deki yatak kapasitesi, her türlü turizm imkânı normalde sizin "asset"leriniz, "asset"lerinizin bir kısmı şu anda işlevsiz, bu sorunu biliyor musunuz? Bu konuda Bakanlığımızla veya yerel yönetimlerle herhangi bir çalışma yapacak mısınız? Çünkü rakamlar sunulduğu zaman şu kadar konaklama, şu kadar şey var diyoruz ama biliyoruz ki bunların bir kısmı maalesef şu anda hizmet dışı. Sururi Bey, özellikle sektörün paydaşı olarak size söylüyorum bunu, bu bizim meselemiz, bizim bunu çözmemiz lazım.

Diğer taraftan, yetkili arkadaşların dediği gibi, var olanların üzerine ne koyacağız? İnanç turizmi, efendim, doğa turizmi, gastronomi turizmi falan filan yani ezberlerin dışına nasıl çıkabiliriz? Bunun için bir çalıştay ihtiyacı var mı? Türkiye'nin turizm envanterinin çıkarılması açısından bir çalışmaya ihtiyaç var mı? Varsa bunu tez zamanda yapalım. Dediğim gibi, Türkiye'nin her tarafında her ne varsa hepsinin filmlerinin çekilmesi, hazırlıklarının yapılması lazım çünkü burada dış turizm kadar iç turizm de önemli yani biz döviz... Burada ısrarla ve tekraren söylenen: "Kazanılan dövizin yüzde 99'u geri gitmiyor, içerdeki cari dengede kullanılıyor." Doğrudur ama unutmayalım ki iç turizmde de bir hareketin olması, yörelerin, kültürlerin, insanların bir yerden bir yere seyahat etmesi, yeni arkadaşlıklar, yeni komşuluklar, yeni ortamlar görmeleri ruhsal, bedensel, sağlık ve iç ticaretin canlanması açısından da çok kıymetli; bunların hepsi bizim değerlerimiz, bunların da envanterini çıkartalım. Dolayısıyla, bu işleri yönetecek, tanıtımını yapacak bir kurumumuz var, biz bunu her türlü şekilde desteklemeye devam edeceğiz.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Sağ olun, var olun.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ederiz.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT KAYA (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sizi, kıymetli milletvekillerini, Sayın Bakan Yardımcısını, kıymetli bürokratları; saygıyla selamlıyorum.

Siz biraz önce bir şey dediniz, dikkatimi çekti, konuşmama öyle başlamak istiyorum. "Ulaşamadığınız yerde etkinliğiniz olmaz, turizm de canlı olmaz." demiştiniz. Biraz önce milletvekili arkadaşımız Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da bazı yerlerde uçuş aksaklıklarından bahsetti, yetersizliğinden bahsetti. Sizden mevcut Ulaştırma Bakanımızla görüşmeniz, Gazipaşa-Ankara uçuş hattı iptal edilmiş durumda, AJet bunu iptal etti bir ay önce yani vatandaşlarımız inanılmaz derecede mağdur oldu Sayın Bakanım, bana yüzlerce mesaj geliyor. Şu anda Gazipaşa'dan, Alanya'dan Ankara'ya gelmek sekiz saati buluyor kara yoluyla. Alanya yazın 1 milyonu aşan bir nüfusa sahip oluyor. Şimdi, sadece o Gazipaşa Havalimanı Alanya'ya da hitap etmiyor, Gazipaşa'ya da hitap etmiyor, Anamur, Bozyazı, Sarıveliler, Ermenek; komple o bölge bundan faydalananı. Kışın yüzde 65 doluluk oranına sahip, yazın yüzde 90 doluluk oranına sahip bir uçuş; bunlar da veriyle sabit. Sizden bu konuya eğilmenizi istiyoruz, eğer AJet orada zarar ediyorsa da kamusal bir sorumluluk olarak bu uçuşlar devam etsin, vatandaşımız mağdur şu anda. Sadece Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu değil, Akdeniz'in cennet köşesi de bu durumdan mağdur oluyor. Lütfen, bu konuda sizden yardım istiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önümüzde turizm sektörümüz için kritik öneme sahip olması gerekirken işleyişi ve bütçe yönetimiyle soru işaretleri barındıran Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının 2024 yılı Raporu duruyor. Raporun kapağındaki tanıtım ve geliştirme vizyonu ile içerikte karşılaştığımız tablo maalesef örtüşmüyor. Karşımızda denetim mekanizmalarının uzağında kalmış devasa bir bütçe ve sektörün üzerine yüklenmiş ağır bir maliyet tablosu görüyoruz. Öncelikle, bütçe büyüklüğünü ve kaynağını net bir şekilde ortaya koyalım. Bu Ajans, 2024 yılında toplam 8 milyar 510 milyon TL harcama yapmıştır. Peki, bu kaynağın aslan payı nereden geliyor? Rapora göre, gelirin yüzde 51'i yani 4,3 milyar lirası doğrudan turizmcinin kazancından kesilen turizm payıdır. Pandeminin yaralarını sarmaya çalışan, yüksek enflasyon ve artan enerji maliyetleriyle mücadele eden otelcimiz ve işletmecimiz için bu kesinti artık taşınması zor, ağır bir yükümlülüğe dönüşmüştür. Gelirin kalan yaklaşık 4 milyar lirası ise genel bütçeden yani vatandaşlarımızın vergilerinden aktarılmıştır. Sektör temsilcileri maliyet hesabı yaparken TGA bu kaynakları nasıl değerlendirmiş? Gelin, dikkat çekici kalemlere birlikte bakalım. En somut örneklerden biri, araç kiralama giderleridir. 2023 yılında bu kalem için yaklaşık 220 bin TL harcanırken 2024 yılında bu rakam 3 milyon 214 bin TL seviyesine yükselmiştir. 2024 yıl sonu enflasyonu yüzde 44,4; ulaştırma grubu enflasyonu yüzde 25,9 iken bir kamu kurumunun araç kiralama masrafının 15 kat artması izaha muhtaçtır. Turizm emekçisi servis maliyetlerini düşünürken bu denli yüksek bir artış kurumun tasarruf ilkesinden ne kadar uzaklaştığının bir göstergesidir. Bu araçların sayısı ve niteliği konusunda şeffaf bir açıklama bekliyoruz.

Bir diğer önemli husus, reklam ve tanıtım harcamalarıdır. Raporda genel pazarlama giderleri düşmüş gibi görünse de detaylar farklı bir hikâye anlatıyor. Sadece TV giderleri için 3 milyar 153 milyon TL harcanmıştır. Bu bütçenin hangi kriterlere göre, hangi yayın organlarına dağıtıldığı konusunda kamuoyu yeterince aydınlatılmamaktadır. Benzer şekilde, dijital pazarlama giderlerinin 2 katına çıkarak 1,2 milyar TL seviyesine ulaştığını görüyoruz. Dijital dünyada algoritmalara ve şirketlere aktarılan bu devasa kaynağın geri dönüşü ve verimliliği konusunda da ciddi şüphelerimiz var.

Ayrıca, temsil ve ağırlama giderlerindeki artış da dikkat çekicidir. Bir önceki yıl 3 milyon TL olan bu gider, 2024'te 6,4 milyon TL'ye ulaşmıştır. Ekonomik koşulların herkesi zorladığı bir dönemde bir kamu kurumunun temsil giderlerini 2'ye katlaması kamu vicdanını rahatsız eden bir tablodur yani "Tasarruf tedbirleri uyguluyoruz." diyorsunuz, siz tasarruf tedbirlerine çok uymuyorsunuz. Bizim itirazımız, bu kurumun Sayıştay denetiminin sınırlarında dolaşan yapısınadır. Kamu kaynağı kullanan ve kamu gücüyle gelir elde eden bir kurumun harcama yaparken "Özel hukuk hükümlerine tabiyim." diyerek denetimden başışık kalması kabul edilemez. 155 personeliyle milyarlarca lirayı yöneten bu yapı Bakanlığın yetki ve sorumluluk alanında denetim dışı bir imtiyaz alanı oluşturmaktadır.

Sözlerimi toparlarken şunu vurgulamak istiyorum: Bir Antalya Milletvekili olarak turizmin gelişmesini, ülkemizin tanıtılmasını en çok arzu edenlerden biriyim. Ancak Cumhuriyet Halk Partisi olarak esnafın ve otelcinin alın terinin şeffaflıktan uzak bir havuzda verimsizce kullanılmasına da itirazımız var. TGA sektöre yük olan değil hesap verebilirliği ve şeffaflığıyla sektöre güç veren bir yapıya kavuşturulmalıdır. Bu rapor, mevcut yönetim anlayışının sürdürülemez olduğunu göstermektedir. Turizmcinin kaynağını yine turizmcinin yarasına merhem olacak şekilde denetlenebilir ve şeffaf bir yönetim anlayışıyla kullanmak zorundayız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ederiz.

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ATMACA (Bursa) - Çok Kıymetli Başkanım ben de hazırunu saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Ben de esas şunun için söz aldım, başlangıç hepimizi üzdü, öyle bir giriş yapmak istemezdik. Belki böyle bir mecburiyet yok ama etik olarak Komisyonun bilgilendirilmesi faydalı olur. Ben de burada duydum yurt dışı ziyareti olduğunu, bunu doğru bulmuyorum.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ne yurt dışıymış, bir daha gitmeyeceğiz vallahi.

MEHMET ATMACA (Bursa) - İkincisi, bir teknik gezi yaptık, tek bir kere Uzungöl'e.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Yani bundan sonra nasıl gezi yapacağız bu ortamda?

MEHMET ATMACA (Bursa) - Başkanım, yaptık ne oldu?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Yaptık ne oldu ağabey?

MEHMET ATMACA (Bursa) - Dedik bir araya gelelim, bir değerlendirelim, bir öneride bulunalım, hiçbir şey olmadı; gittik, gezdik ve geldik. Bu da herhâlde öyle ki Avrupa'ya gidip gezmiş, gelmişsiniz ama ne için gittiğinizi, neyi görüştüğünüzü bilmiyoruz. Bence bilgi verilmesi dahi çok önemli, yoksa, ne işe yarıyoruz, gelip gidiyoruz gibi oluyor. O yüzden onu ifade etmek istedim.

Ben TGA'nın raporunu kısmen inceleyebildim ancak, tabii, konuya çok vâkıf olmadığım için, hataya düşmemek adına çok yorum yapmak istemiyorum. Genel yönetim giderleri artarken pazarlama giderlerinin azalması ilginç bir tezat, burada amaç pazarlamaysa genel giderlerin artması pazarlamanın da artmasını gerektirir; buradaki bu tezat benim çok dikkatimi çekti.

Yine, az evvel sayın milletvekilimizin ifade ettiği gibi, bu ülke ekonomisine katkı sağlayan turizm faaliyetlerinin ülke genelinde artması devlet tarafından karşılanması gereken bir durumdur; bunu turizmcilere yük etmenin de hakikaten çok doğru olduğunu ben de düşünmüyorum. Bir de sıkıntı çeken, ayakta durmakta zorluk çeken bir sektör için bu da bir yüküdür.

Yine, az evvel Sayın Vehbi Başkanımızın ifade ettiği, Türkiye'nin diğer alanlarında da benzer sorunlar var. Yönetmelikler daha çok masabaşında hazırlanıyor ve uygulamayla ilgili sorunlar iyi tespit edilemediği için çıkan yönetmeliklerin uygulanışında çok ciddi sorunlar oluyor.

Bir yangın yaşandı, hakikaten hepimizi çok çok fazla üzdü ama şimdi de milletin canını yakıyorsunuz yani olmaz şeyler isteniyor. İyi de oradaki hatalar çok bariz hatalardı yani aynı riski taşımayan bütün tesislerden ağır şartlar istemek de bizim kültürümüze uymuyor. Bu işler sırf "Ben kanun çıkardım, yönetmelik çıkarttım; olsun." demekle olmuyor. Bu bir kültür işi, bir alışkanlık işi yani alışlagelen bir düzeni birden değiştirmek mümkün değil; o yüzden bu konuda çok ciddi mağduriyetler var. Uzun yıllardan beri hizmet veren bir tesis bugün artık kapatmak zorunda kaldı ve açma şansı yok bu yönetmeliklere göre. Ne oluyor bu sefer? İlegal arayışlara giriyor millet, bu da "haksız rekabet" demektir. O yüzden bu yönüyle de ben not düşmek istedim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Asuman Hanım, buyurun.

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, Kıymetli Bakanım, çok değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; ben de hepimizi saygıyla selamlıyorum.

2019 yılından bu yana hizmet veren Türkiye Turizm, Tanıtım ve Geliştirme Ajansı, aslında, Türkiye'nin iç ve dış turizm pazarında bir marka ve cazibe hâline gelmesine büyük bir katkı sağlıyor. Cumhurbaşkanımızın bilime, tarihe verdiği önem, kültürel mirasın korunmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına yönelik liderliği, Şanlıurfa'nın tarihsel kimliğini güçlendiren tüm çalışmalara verdiği kesintisiz destek de bu dev projenin en temel dayanaklarından biri. Sektörün içinden gelen biri olarak, aynı zamanda da bir milletvekili olarak TGA'nın çalışmalarından dolayı, başta Sayın Bakanımıza ve Bakan Yardımcımız Nadir Alpaslan Bey'e ve TGA yönetimine ben yürekten teşekkür ediyorum hem Türkiye genelinde hem özelde de ilimizde yapılan çalışmalardan dolayı.

Sayın milletvekilimizin de ifade ettiği gibi, özellikle deprem bölgesine biraz daha fazla ihtimam gösterilmeli, ben de bu fikre katılıyorum. Bunun yanı sıra, özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde turizm sektöründe en önemli sıkıntılardan bir tanesi de çalışan personel. Turizm Geliştirme Ajansının yaptığı çalışmaların içerisine bu personele de eğitim verilmesi hususu eklenirse bölgenin turizminin gelişmesine bir katkı sağlayacak. Üzülerek ifade ediyorum, bizim bölgede bu sektörde çalışan personelin çoğu, maalesef hedefsiz arkadaşlarımız yani bir hedef belirleyerek bu sektörde çalışmıyor, hiç iş bulamadığı için sektöre giriyor. Özelde yirmi beş yıldır bu sektörün içinde olan biri olarak kendi imkânlarımızla özel eğitimler aldırıyoruz ama bölgenin geneline bakıldığında gelen misafirlere de çok iyi hizmet verilmesi gerekiyor, eğer bunu da değerlendirirseniz çok memnun olurum.

Ben, yapılan bütün çalışmalardan dolayı her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ederiz.

Mervan Bey, buyurun.

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bakanımıza, bürokratlarımıza sunumlarından dolayı, hizmetlerinden dolayı teşekkür ediyorum.

Kıymetli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Sayın Milletvekilimiz, Siirt Milletvekili Sebahat Hanım Siirt'le ilgili bir şeyler söyledi. Şimdi, tanıtım konusuna ben de katılıyorum yani tanıtımı biraz daha yapmamız lazım. Örneğin, Botan Vadisi başlı başına bir şeydir, tamam, Deliklitaş'tan bahsediyoruz ama diğer taraftan da ta beylik döneminden gelen kaleler vardır mesela İrun Kalesi'dir, Kormas Kalesi'dir; bunlar tek tek tanıtıldığı zaman daha farklı şeye de gelebiliyoruz.

Diğer taraftan, gerçekten inanç turizmi çok önemlidir. Özellikle, mesela, bizim Siirt'te sadece medrese usulü bugün 2 bin talebe ders görüyor.

Diğer taraftan, ben Siirt Belediye Başkanı iken 2004'te uluslararası bir sempozyum yaptım ve Süryaniler de Siirt'e geldi ve sempozyumumuza katıldı. Orada manastır diye bir yerimiz var, Deyr mevkisinde. Onların söylediğine göre yaklaşık dört yüz yıl önce burada takriben 200 talebe okuyordu o zaman. Dolayısıyla hakikaten turizmde özellikle Güneydoğu'yu veya diğer tarafları tanıtmak ve anlatmak gerçekten önemlidir.

Diğer taraftan da özellikle ulaşım konusunda... Siirt Havaalanı mevcut, geçen yıl ben özellikle iptal oranını sorduğum zaman Türkiye ortalamasının altında, yüzde 2, iptal oranı yüzde 2. Biz özellikle Türk Hava Yolları Genel Müdürüyle yapmış olduğumuz görüşmede dedik ki: "İptal kesinlikle, önce uçak kalkacak, kalktıktan sonra şayet havaalanına inemiyorsa Batman'a insin." Hakikaten bu oturdu, şu anda havaalanı tadilatla ve benim edinmiş olduğum bilgiye göre de en geç şubat ayında da tekrar ulaşım açılacaktır; tabii hem sinyalizasyon hem de terminal binasının genişletilmesiyle. Ulaşım konusunda, Allah'ıma binlerce şükürler olsun, bizim herhangi bir sıkıntımız yoktur. Mesela geçmişte özellikle köylerde, ben 2002'de milletvekili adayı olduğum zaman bana söyledikleri şey şuydu: "Yeter ki bizim bu grup yolumuza biraz stabilize dökün." Bugün Allah'ıma binlerce şükürler olsun, biz sıcak asfalt döküyoruz.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Sadece 10 köye Vekilim.

MERVAN GÜL (Siirt) - Yok, şu anda 110 kilometre sıcak asfalt dökülmüş ve asfaltsız köy yolumuz yoktur.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Pervari Köprüsü'nü biliyorsunuz değil mi Sabahat Hanım?

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Güzeldir ama Botan Köprüsü'nü aldılar Sayın Başkanım.

Kusura bakmayın Vekilim ama kırk dakikaya çıkmış, köylüler her anlamda, hem maddi hem manevi...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Yani Pervari gibi bir yerde öyle bir teknolojik köprünün yapılması Türkiye'nin geldiği seviyeyi gösterir.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Hakını teslim ediyorum, doğrudur ama Botan Köprüsü bir yandan alındı.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Botan köprüsü niye alındı?

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Barajın altında kaldı, dolayısıyla yerine yenisi yapılmadığı için önceden on dakikada gidilecek yol kırk dakika, bir saatte gidiliyor.

MERVAN GÜL (Siirt) - Şimdi, Botan Köprüsü'nden de haberimiz var. Botan Köprüsü, bildiğiniz gibi, Ilısu Barajı yapılırca su altında kaldı. Kalender tarafından şu anda yol verilmiş -o yol çalışması hâlen- şu anda ulaşım açık orası ancak bu 30 köyü bağlayan, Billoris Köprüsü olarak tanımlanan kesimin ciddi anlamda bir maliyeti var, 30 milyara yakın bir maliyeti var ama ileride inşallah...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Vakti olanları Siirt Pervari'ye, oradan Hizan'a gitmesini tavsiye ederim, hakikaten dünyada bir örneği olmaz yani.

MERVAN GÜL (Siirt) - Mesela, bir örnek daha vereyim Sayın Bakanım...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Siirt vekilleri davet etsin, geliriz.

MERVAN GÜL (Siirt) - Hakikaten, bütün heyeti de Siirt'e davet ediyorum, bekleriz, hepinizi de misafir ederiz.

Yani ulaşım konusunda, Allah'ıma binlerce şükürler olsun, şu anda bir sıkıntımız yok. Özellikle Kurtalan-Siirt arası şu anda on beş dakika. Allahutaala devletimize, milletimize zeval vermesin. Özellikle de ben bunun altını çizerek vurgulamak istiyorum: Terörsüz Türkiye gerçekten çok çok önemli. Bakın, mesela, Türkiye buluşmasıyla ilgili ben sadece bir örnek vermek istiyorum: Van'a vermişlerdi beni. Siirt-Bitlis-Hizan üzeri Çatak ve Bahçesaray'a gitmiştim. İnan ki gece saat yedi olmuş, bana özellikle söylediler, dediler ki: "Sen Bitlis üzeri mi gideceksin, Pervari üzeri mi gideceksin Siirt'e?" "Ben Pervari üzeri gideceğim." dedim. "...2 dediler, "...3 geçti, Allah'ın izniyle biz istediğimiz saatte, istediğimiz zaman, istediğimiz yere gidebiliyoruz ve Allah'ıma binlerce şükürler olsun, saat onda Pervari'de yemek yedim, ondan sonra gece saat on ikide Siirt'e gittim. Yani bugün, Allah'ıma binlerce şükürler olsun, istediğimiz saatte, istediğimiz zaman, istediğimiz yere gidebiliyoruz. Onun için, terörsüz Türkiye bizim için gerçekten çok önemli.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Sayın Vekilim, beraber Hosyan'a gidelim.

MERVAN GÜL (Siirt) - Beraber de gidebiliriz Sayın Milletvekilim.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Beraber Hosyan'a gidelim ama orada yedek teker ve camınıza da bir korumalık alın lütfen.

MERVAN GÜL (Siirt) - Yok, şu anda Çatak yolu bitti, Çemikari yolu bitti, sıkıntı yok.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ederiz.

ERTUĞRUL GAZİ KONAL (Giresun) - Vehbi ağabey, Siirt'e gidelim.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Vallahi bekleriz ama eleştirilerimize hazır olun Sayın Başkan.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Sıkıntı yok. Yirmi iki senede yüz yıllık işi yaptık, onu anlatırız, sıkıntı yok. Tabii ki ihtiyaçlar bitmiyor sonuçta.

MERVAN GÜL (Siirt) - Sayın Milletvekilim, bak, istediğiniz yere gideriz, Çemikari'ye de gideriz, inan ki nereye istiyorsan gidebiliriz, Milan'a da gidebiliriz.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Buyurun.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Sayın Başkanım, ben Sayın Vekilime Siirt konusunu açtığı için teşekkür ediyorum. Ben de bir turizmcisi olarak Urfa'yı, Siirt'i, Diyarbakır'ı, Mardin'i, Hatay'ı çok iyi bilen bir vekiliniz olarak söyleyeyim: Siirt'in camileri, medreseleri, özellikle hakikaten o bölgedeki tarih, fen ve ilimler merkezi Tillo dediğimiz yer -doğru mu- Osmanlı'dan beri geliyor.

2. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

3. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Hakikaten çok önemli bir ilimiz ama bunun yanında da Siirt'in çok önemli bir gastronomisi var yani Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin ayrı bir şeyi var. Doğru söylüyorsunuz, Siirt konusunu burada Başkanımız da açtı, hakikaten fırsatımız olduğunda hep beraber ziyaret etmek isterim, tabii Urfa'yı da ihmal etmiyoruz. Ben Urfa'ya çok gittim, sabah kahvaltısını ciğerle çok yaptım.

Ben burada Vehbi Bey'in dediğinden gitmek istiyorum, Sayın Bakan Yardımcımız bu konuyla çok ilgili olduğu için söylüyorum. Otellerin kapatılmasıyla ilgili, biliyorsunuz, hem Kültür ve Turizm Bakanlığı hem de Çevre, Şehircilik Bakanlığı tarafından, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle ya da şeyiyle 31/12'ye kadar bir uzatma oldu. Sayın Başkanım, bu konuya özellikle değinmek istiyorum. Komisyonumuzun Başkanı olarak da sizden bunu rica edeceğim: Böyle bir koordinasyon yaparsanız 2 Bakanlık arasında ve Sayın Cumhurbaşkanına da bu konuyu iletirseniz, ondan çıkacak zannedersem... 31/12'ye kadar yangınlarla ilgili tedbiri almaya ne Urfa'daki otelcimizin ne Antalya'daki otelcimizin ne Van'daki otelcimizin ne de Edirne'deki otelcimizin şeyi yetmez. Kendimden örnek vereyim: Kapı siparişi verdim. Çevre, Şehircilik Bakanlığının bütçesinde Sayın Bakana ilettim. 31/12'ye kadar verildi Nadir Bey ama ben sipariş verdim yaklaşık 800 kapı, 81 ilde -onu da fırsatçılık diye söyleyeyim, fırsatçılık yapıyorlar çünkü- 500 konut kampanyasıyla birlikte ülkede bir anda malzeme fiyatları arttı, maliyetler yükseldi, ondan sonra malzeme temininde sıkıntı olmaya başladı ve süre yeterli olmaz. Yani Urfa'daki otelcimiz -belki şu anda yılbaşı öncesi gelen giden- ondan sonra, Siirt'teki olsun, Van'daki olsun ya da Diyarbakır'daki, Mardin'deki otelcimiz olsun, bunları değiştirme imkânları yok. Siz ve Kültür ve Turizm Bakan Yardımcımız Nadir Bey burada olduğu için söylüyorum; lütfen, bu uzatmayı gerçekleştirmemiz lazım. Evet, Kültür ve Turizm Bakanlığımızın -bu konuşuluyor, devamlı konuşuyoruz, biraz önce sizinle de konuştuk- yürüyen bir mahkeme süreci ve soruşturma süreci var, olabilir ama yangın yönetmeliğinden gelen bu süre, 31/12, Trabzon'da da Artvin'de de yetmez Sayın Bakanım.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Tamam da bunu yazın konuşuyorduk, "Bir ay versinler, iki ay versinler." diye konuşulurken yıl sonuna kadar uzadı, yine uzatsan yine yapmayacaklar.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yok, bölgesel farklılıklar olabilir Sayın Bakanım, yazın beraber gittik, biliyorsunuz, Uzungöl'e gittik.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Evet, ondan sonra o ısrarla da uzadı yıl sonuna zaten.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Bir kere daha buraya bir destek olmak lazım, lütfen...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Tarım arazilerine yapılabilmek için ruhsat almış... Şimdi alamıyorlar ya, onu da konuşalım.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Onu da Nadir Bey'le konuşalım toplantıdan sonra.

Bir de bu kaynaklar tanıtmaya yetersiz diyoruz ama turizmcilerin -Vehbi Bey, siz de biraz önce dediniz bunun çoğunu turizmciler ödüyor diye, ben de beyan ettim- asıl bir de konaklama vergisi var. Konaklama vergisi, biliyorsunuz, yurt dışında şehir vergisi veya turizmden gelir vergisi olarak alınıyor. Hani Maliye Bakanımızın o parayı kaptırmayacağını zannediyordum ama bunun bir kısmının bizim her ilimizdeki belediyelere altyapıda kullanılmak üzere verilmesi gerekir, bir kısmının da tanıtımda kullanılması gerekir. Maliye Bakanlığı bunu alıyor, oradan genel bütçeye, kendi kaynaklarına aktarıyor.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Ya İller Bankasından para verecekler ya da o vergiler o ilçelerde kullanılacak.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Başkanımız olarak bu konuda sizden hem toplantı talep ediyorum, kendi aramızda bir değerlendirme yapalım...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Belediyedeyken biz bastırıyorduk o zaman konaklama vergisi çıkarılsın diye.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ama doğru. Antalya şimdi 2 milyon 586 bin... Sayın Bakan Yardımcısı, siz de biliyorsunuz.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Antalya'yı, Muğla'yı karıştırma, onların altyapı giderlerinin çoğunu Turizm Bakanlığı karşılıyor.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ama gelirleri aldılar.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Gelirleri aldı ama altyapı olarak destek veriyor belediyelere.

AYKUT KAYA (Antalya) - Bedava yapmıyorlar ki Sayın Bakanım.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ama kendi bütçesinden yapıyor onu.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yok, kendi bütçesinden yapmakla birlikte yirmi yıllık Belek ve Kemer'deki arıtmayı aldılar. Doğru, evet, o zaman kaynak vardı, altyapı yaptı, beş-on yıl arasında şey yapıp yirmi yıllığına kiraladılar. Turizm Bakanlığının on yıllık bir kârı var ama konaklama vergisinin, dediğiniz gibi, belediyelerin -hangi şehir olursa olsun- altyapı...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Genelleme yaparsak doğru olmaz. O, Antalya, Muğla, İzmir için doğru olmaz ama Çaykara için, Maçka için, Tonya için olur.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Küçük illerin de geliri küçüktür.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Şimdi, 4,5 milyon turist ağırlayan Trabzon'a vermeyeceksiniz de kime vereceksiniz bunu?

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Trabzon'a verelim ama Antalya'ya vermemize gerek yok.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Uzungöl'e vermeyeceksin, kime vereceksin ağabey? Giresun'a vermeyip de kime vereceğiz? Doğru mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

Nadir Bey, siz de toparlayın, ondan sonra kapatalım inşallah.

Buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Başkanım, sayın vekillerim; ben de saygılar sunuyorum.

Sayın vekillerimizin çok kıymetli değerlendirmeleri oldu, ben kısaca bunlarla ilgili tanıtım yapmak istiyorum.

Öncelikle, tabii, hem Bakanlık olarak hem de Türkiye Turizm Geliştirme Ajansı olarak 81 ilimizde, ülkemizin her köşesinde turizmin gelişmesi, çok zengin turizm ürünlerimizin dünyadaki ziyaretçilerle buluşması bizim de en büyük arzumuz. Bu anlayışla biz

Türkiye Turizm Geliştirme Ajansı içerisinde İl Tanıtım Programı'nı başlattık. Bu çerçevede 81 ilimizde valilerimizin başkanlığında, il müdürlüklerimizin koordinasyonunda, Türkiye Turizm Geliştirme Ajansı'nın yönlendirmesiyle o ildeki gerek yerel yönetim başkanlarından gerek turizmin tüm paydaşlarından oluşan bir kurulumuz var. Öncelikle, biz bu kurulda o ilin tüm turizm imkânlarını, turizm potansiyelini masaya yatırıp bunun en iyi şekilde yatırıma ve tanıtıma dönüştürülmesi için neler yapılabilir, buna bakıyoruz. Bu çerçevede de bizim çerçevesini ve yöntemini belirlediğimiz, o ilin bir turizm master planının çıkarılmasını öncelik görüyoruz. 81 ilimizin yaklaşık 30'a yakınının master planları tamamlandı, diğerlerini de tamamlama çalışmalarımız sürüyor. Master planı yapılan kadar da öncelikli bir yol haritası çıkararak o yol haritasına göre o ilimizin turizmde gelişmesi için ne tür adımların atılması gerektiğini... Yerel paydaşlarımızla beraber hem Bakanlığımızın hem Türkiye Turizm Geliştirme Ajansı'nın imkânları mevcut imkânlar çerçevesinde değerlendirilerek kullanılıyor. Bu anlamda, biz, il tanıtım kurulu ve o ilin dinamiklerinin de devreye girmesiyle, Bakanlığımızın, devletimizin ve Tanıtma Ajansı'mızın desteğiyle bu anlamda zaten çok güçlü olan turizm potansiyelimizin turizm ürünlerine dönüşerek turizmden her bir bölgemizin daha fazla pay alması için çalışmalarımızı yürütüyoruz. Dolayısıyla biz, bir yere fazla harcanıyor, bir yere harcanmıyor gibi bir anlayıştan ziyade her ilimiz en hızlı bir şekilde nasıl gelişebilir, nasıl büyüyebilir turizmde, o çerçevede çalışmalarımızı yürütüyoruz; bunun böyle bilinmesi doğru olur.

Sayın vekilimizin söylediği, tabii, rakamlarda haklıdır, öyle gözüküyor ama gerek temsil tanıtma gerek araç giderleri konusunda bunlar biraz muhasebe teknikleri, enflasyonist ortamdan kaynaklı, yoksa önceki yıllara baktığımızda bizim araç giderlerimizde de temsil tanıtma giderlerimizde de bir artış yok. Temsil tanıtımadaki artışın en önemli sebebi: Biz her yıl Türk Hava Yollarıyla ortak reklam çalışmaları çerçevesinde bir anlaşma yapıyoruz. Bu çerçevede, anlaşmamızın bir hususu da bizim personelimizin, Bakanlığın da personelinin ve yurt dışından ülkemize tanıtma amaçlı getirdiğimiz, ağırladığımız misafirlerimizin ulaşım giderlerinin büyük kısmını MCO anlaşmasıyla Türk Hava Yolları üzerinden yapıyoruz.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Sayın Bakanım, katkı sağlamak için söylüyorum: O bütçelerle, ulaşım ve temsil giderleriyle siz işinizi tam yapamazsınız, onlar çok düşük rakamlar.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Onun dışında Sayın Vekilim, artış da yok. Ona katılıyorum ama şöyle...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Ben konuşacaktım, o rakamlarla bu bahsettiğiniz bütçe yönetilmez, mümkün değil.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayıştayımız haklı olarak... Bu, MCO'daki varlıkların giderlerinin görülmesi açısından eklendiği için bu rakamın 300 binlerde olmasının yani o kadar yüksek artışının sebebi o yani teknik sebeplerden kaynaklanıyor. Şeyden sonra da Genel Müdürümüz bunlarla ilgili bütün şeyleri söyler. Artışımız yok ama teknik ve enflasyonist ortamdan kaynaklı bir husus var.

Sayın Asuman Vekilimizin söylediği personel eğitimi konusu son derece önemli. Turizmde eğitim ve farkındalık olmadan, halkın desteği olmadan zaten bu gelişmenin sağlanması mümkün olmadığı için, tabii, bizim Türkiye Turizm Geliştirme Ajansı'mızın dışında Bakanlık olarak Millî Eğitim Bakanlığımızla beraber yürüttüğümüz çalışma var. Turizm meslek liselerini turizm kolejlerine dönüştüren -çok vaktinizi almamak adına detaylandırmıyorum ama- YÖK'le yaptığımız protokoller çerçevesinde, bir kere, turizm sektöründe çalışanların çok daha eğitilmiş, çok daha nitelikli olmasına yönelik beş yıldan beri gelişen çok güzel bir program gerçekleştirilmekteyiz ki bu çerçevede hem üniversitelerimize, YÖK'e hem de Millî Eğitim Bakanlığımıza teşekkür ediyoruz. Ayrıca, biz Bakanlık olarak STK'lerimizle, turizm sektörümüzün paydaşlarıyla beraber her ilimizde ihtiyaç duyulan eğitimleri taksicisinden otelde çalışanlarına kadar oradaki turizmin tüm paydaşlarına eğitim vermekteyiz.

Urfa'yla ilgili de tabii, bizim için Urfa son derece önemli, özellikle kültür ve inanç turizmi konusunda çok önemli bir destinasyonumuz. Oradaki eksiklikleri daha yakinen takip edip il müdürlüğümüzle koordinasyon içerisinde onları, inşallah, Bakanlık olarak yerine getireceğiz Sayın Vekilim.

Son olarak da yangın konusunda... Tabii, biliyorsunuz, maalesef, Kartalkaya'da şubat ayında yaşadığımız yangın tüm ülkemizi yasa boğdu, 78 vatandaşımız, maalesef, hayatından oldu, çok üzücü bir olay. Tabii, bundan yola çıkarak devletimiz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız Başkanlığında tüm ilgili kurum, kuruluşlarla bir daha böyle üzücü olayların yaşanmaması adına hem mevzuat anlamında hem de idari anlamda ne tür çalışmalar yapılması gerektiğine dair bir çalışmalar zinciri başlattı. Bu çerçevede, yangın yönetmeliğinde kapsamlı değişiklikler yapıldı, son aşamasına gelindi. Onunla ilgili yakında, belki yılbaşından önce veya yılbaşından hemen sonra, yangın yönetmeliğimiz güncellenerek çıkmış olacak. Sayın Vekilim, diğer taraftan, 2005 yılında çıkan Belediye Kanunu ve buna bağlı olarak çıkan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre Türkiye'de herhangi bir ticari işletmenin -buna otel, herhangi bir hastane, okul, bakkal, fırın da dâhil- faaliyette bulunabilmesi için öncelikle alması gereken iş yeri çalışma ruhsatı, bunu da yerel yönetim yani konumuna göre ya belediye ya il özel idaresi verir. Bir tesisin de bir işletmenin de iş yeri çalışma ruhsatı alması demek, onun imar açısından; can, mal güvenliği açısından; yangın açısından yeterli donanımına sahip olduğu anlamına gelmekte. Dolayısıyla, öncelikle bu iş yeri çalışma ruhsatına bağlı olarak yerel yönetimlerin yetkisinde olan bu hususa bağlı... Dolayısıyla Bakanlığımızın doğrudan orada bir inisiyatif yok ama dediğiniz, özellikle Trabzon örneğinden, Uzungöl örneğinden yola çıkarsak orada birçok vatandaşımızın tarımsal...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Adapazarı, Yalova, Bursa, her yer...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Türkiye'nin her yerinde var, her taraftan geliyor. İşte, Sapanca'da var, Fethiye'de var; dün Kaş'taki vatandaşlarımız geldi, aynı sıkıntılar var ama buralarda belki yeniden bir planlama çalışması yaparak kesin çözümlerle... Öbür türlü, kısmi çözümlerle bir yere varamayız. İşte, belki planla çözüm yaparak makul, mantıklı hususları plan değişikliğiyle çözüp...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Ya, zamanında alınmış ruhsatlar var.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Ruhsat verilmedi hiçbir zaman Sayın Vekilim.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Çalışma ruhsatı var hepsinin.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - O başka bir şey.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Çalışma ruhsatı yok da şöyle bir durum var, kiralık konutlarla ilgili şöyle bir şey var: Biliyorsunuz, biz 2023 yılında kısa süreli konutların turizm amaçlı kiralanmasıyla ilgili kanun çıkardık ve Bakanlıktan izin belgesi alma zorunluluğu getirdik. Burada birçok kriter ve kıstas var. Bu anlamda, özellikle Antalya'da, Trabzon'da bazı yerlerde var, Sapanca'da, ülkemizin birçok bölgesinde henüz imar almamış, ruhsat almamış konutlar turizm şeyi yapıyordu, biz bunlara belge vermedik. Bunlara "Yıl sonuna kadar tapularınızı ve işlemlerinizi tamamlayın gelin, belgenizi alın." dedik. Kanun yeni çıktığı için bir geçiş maddesiyle yıl sonuna kadar, altı ay çalışma, faaliyetlerde bulunma, faaliyetlerini devam ettirme imkânı tanıdık yoksa bir belge vermedik. Yıl sonunda da ruhsatlarını getiremeyenlerin faaliyetleri durduruldu.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - İmar vermiyor. İmar olmadığı için belediye şey vermiyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Katılıyorum da Sayın Vekilim, işte, bu imarı tek başımıza bizim değil devlet olarak yerel yönetimle beraber makul, mantıklı olabileceklerde -tabii, dere ağzında kurulmuş bir yeri veya riskli alanları değil ama- imar planında değişiklikler yaparak bunu çözmek lazım, bu kapsamlı bir şey. Tabii, yıl sonuna kadar verilmiş izin var, belki bu yönetmelikte bunlar da düzenlenecek ama Sayın Vekilim, işte, biliyorsunuz, kapılar orada en önemli husus ama, bu kapılar yangın açısından son derece kritik ve önemli ama sezon başlayana kadar bunlar yapılırsa... Çünkü bunların yapıldığı denetim falan olacağı için, fiilen yıl başındaki süreç sezon başına kadar var dolayısıyla orada böyle bir durum var. Ama Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımızın Başkanlığında Türkiye'de bir daha bu tür afetlerin yaşanmamasıyla, elem verici olayların yaşanmamasıyla ilgili kapsamlı çalışmalar hâlen devam etmekte. Buna yönelik olarak gerek idari gerek yasal düzenlemeler de yapılacak.

Ben tekrar Komisyon üyelerimize Türkiye Turizm Geliştirme Ajansı'mıza sağladıkları katkı, destek için teşekkürlerimi sunuyorum.

Komisyonumuza saygılarımı sunuyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Buyurun.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Sayın Başkanım, Nadir Bey dedi ya biraz önce yangın yönetmeliği diye. Ben de Kartalkaya Komisyonunda olduğum için çok yakından biliyorum ama geçen hafta, sağ olsun, Çevre, Şehircilik Bakanı ve bürokratlarıyla konuşmamızda şey yaptım, aslında bizim Komisyonumuza bunun gelmesi lazım.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Bir şey çalışıyoruz ama onunla ilgili değil.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - O bize gelmedi daha.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Daha gelmedi, yılbaşından sonra gelecek.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yönetmelik gelmesi lazım, ben de biliyorum ama bizimle paylaşılsa...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Yönetmeliği Bakanlık hazırlıyor, evet.

Buyurun.

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Bakan Yardımcımıza bir hususu aktarmak istiyorum. Biraz önce bahsettiniz, "Geçici izin belgesiyle biz işletmelere yıl sonuna kadar hak verdik." dediniz. Ancak Sayın Bakan Yardımcım, biliyorsunuz, özellikle Kaş'ta yirmi-otuz senedir devam eden bir imar problemi var. Yani oradaki işletmelere yıl sonuna kadar bunu çözün diye ek süre verdiniz ama onların bir iki sene içerisinde bu imar problemlerini çözme şansı da yok. Yani orada binlerce butik işletme -sadece Kaş'ta değil Muğla'da, Demre'de, Trabzon'da da- birçok işletme mağdur olmuş durumda.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Vekilim, o konuyu yakinen biliyorum. Biz bir çalışma yürüttük hem Çevre, Şehircilik Bakanlığımız hem Tarım Bakanlığımızla. Orada özellikle turizm işletmesi olan konutların büyük bir kısmının -tamamının demiyorum- sorununu inşallah önümüzdeki yıl çözme yönünde ilerliyoruz; bilgi vereceğim size detaylı. Vakit almamak adına detaylara girmeyeyim, çalışıyoruz bu konuda.

AYKUT KAYA (Antalya) - Bir de son bir şey daha ilave etmek istiyorum: Hani "İllerin turizm master planını çıkarıyoruz." dediniz. Bu ne kadar sürüyor Sayın Bakanım? "81 ilde 31 taneyi yapabildik." dediniz yani bu kadar uzun sürüyor mu?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - İllerin kendileri yapıyor, illerin kendileri yapıyor master planını.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Yok uzun sürdüğünden değil Sayın Vekilim. Şimdi, birçok yerde, büyükşehir olan yerlerde bu işi büyükşehir belediyelerimiz bizimle koordineli olarak üstleniyor; bazı yerlerde valilerimiz, bazı yerlerde kalkınma ajanslarımız imkân ve kaynak buldukça yapıyorlar. Yani biz her birini aynı anda başlatmış değiliz. İllerin, il tanıtım kurulunun ve oradaki yerel paydaşların imkânları çerçevesinde bu yürütüldüğü için ya kiminde çok çabuk yapılıyor.

AYKUT KAYA (Antalya) - Şahsen bunun geciktirilmemesi gerekiyor.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Büyükşehirlerde büyükşehirin...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - İşte, biz geciktirilen yerlerde acil eylem planı ve yol haritası çıkararak zaten güzergâhımızı, stratejimizi belirliyoruz.

AYKUT KAYA (Antalya) - Turizm master planı olmayan yerde strateji nasıl belirlenecek?

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Olması lazım zaten. Büyükşehir belediyesi olan yerlerde büyükşehir belediyesinin yapması lazım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Bu master planının altlığı bu zaten, "yol haritası" dediğimiz master planının altlığı. İşte, orada tek başına bizim yapabileceğimiz bir şey değil, yerel yönetimlerle beraber yürüttüğümüz için bazen zaman alıyor.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Kültür Yolu Festivali programına Siirt'i alalım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Vekilim, şöyle: Biz Kültür Yolu Festivallerinin bir farklı versiyonu olarak Güneydoğu Anadolu Bölgemizden başlayarak Hakkâri, Şırnak, Bitlis, Bingöl ve...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Siirt...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Buralar da Bir Anadolu Şenliğini başlattık, bunu 10 ile yayacağız. Önümüzdeki yıl şeyde de olacak, diğer Siirt ve Adıyaman'da da olacak. Tabii, biz kültür etkinliklerimizi de geliştiriyoruz bölgede.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Evet, belli bir ihtiyaç var orada ya da konser vesaire... Sadece konserle sınırlı kalıyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Yok, hayır, birçok etkinlik konuluyor da ilgi daha çok konsere.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Çok etkinlik var da konser tarafı öne çıkıyor, çok etkinlik var aslında.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Şöyle bir şey var: Yerelin tamamına hitap etmediği eleştirisi çok yüksek.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Eleştirileri de dikkate alırız Sayın Vekilim.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Millet konsere gidiyor, gelmiyor öbür etkinliğe yani millet gelmiyor öbür etkinliğe.

Konser öne çıkıyor yoksa çok etkinlik var da.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Ama işte hitap etmeyince gitmiyor Sayın Bakanım.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ya, orada belki yerelle biraz daha iç içe olmak lazım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Yerelle de daha iletişim hâlinde talepleri de dikkate alırız.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Bakanlık böyle bir şey yapıyorsa...

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Ertuğrul Bey, buyurun.

ERTUĞRUL GAZİ KONAL (Giresun) - Sayın Bakanım, Sayın Genel Müdürüm, vekillerimiz; hepinize teşekkür ederim.

Ben de aslında bu raporla alakalı bir oylama falan yapılmayacağı için sadece dinledim. Gördüğüm, her zaman gördüğüm ve kendimce yorumladığım bir mevzu var, onu tutanaklara geçsin diye ve katkı olsun diye Sayın Bakanımıza da daha önce söylemiştim.

Tanıtımla alakalı, evet, Bakanlığımız hakikaten 81 ilimiz için çalışmalar yapıyor, belli bütçeler ayırıyor ama nedense sadece belli yerler öne çıkıyor. Ben bunun nedeninin aslında bizim Bakanlığımız olduğunu düşünüyorum, şehirlerimizdeki paydaşlarla, işte müdürlerimizle alakalı olduğunu düşünüyorum. Niçin? Örnek vereyim, kendi ilim Giresun'un Kültür Turizm Müdürü bizim bir önceki torna tesviye hocasıydı, öğretmendi yani bu kişi bir şehri nasıl tanıtabilir, gösterebilir? Daha sonra "Müdürümüzü değiştirelim." dedik, dediler ki: "Kendi ilinden olmuyor, müdür olamaz." Malatya'dan, Nevşehir'den gelen bir abimiz, ablamız Giresun'un karşılaşmasını bilmez, horonunu bilmez, şivesini bilmez, yemeğini bilmez, işte düğünü nasıl yapılıyor bilmez, cenazemizi, ağıtımızı bilmez. Bununla alakalı bence bir çalışma yapılmalı. Yani Siirt niçin tanıtılmıyor? Çünkü ben Giresunlu olarak Siirt'i bilemem yani oradan birisi, oraya âşık birisi olması lazım ve turizm konusunda uzman birisinin olması lazım gerektiğini düşünüyorum.

Balıkçılık Komisyonunda olduğu gibi, Vehbi Ağabey, şimdi, balıktan anlamayan kişiyi kıyıya çıkarıyorlar, adam gelen balığın ne olduğunu bilmiyor, ölçümünü bilmiyor, problem çıkıyor. Turizmciler adam turizmden anlayacak, "Bir şehri nasıl tanıtabilirim, ben buranın neresini tanıtabilirim?" bilinmesi gerektiğini düşünüyorum. Sayın Bakanımıza, Sayın Genel Müdürümüze bu konuda bu konuda bir talepte buluyorum. Lütfen, turizmden anlayan, kültürden anlayan insanlar buraya gelsin yani yetkili olsunlar ki şehirlerimizi, bölgemizi iyi tanıtalım diyorum.

Saygılar sunuyorum, kolay gelsin.

BAŞKAN ADİL KARAİSMAİLOĞLU - Teşekkür ederiz arkadaşlar.

Tabii, "bacasız sanayi" dediğimiz ülkemizin en büyük ekonomik girdilerinden biri olan turizm hepimiz için kıymetli, bütün şehirlerimiz için çok kıymetli, ne kadar tanıtırsak azdır ama turizmin hem bütün Anadolu'ya yayılması, bir de on iki aya yayılması için bunların yapılması şart. Bakanlığımız yoğun çalışıyor, onun çıktılarını da sonuçlarını da görüyoruz. İnşallah, bu çıktıların daha da artacağını, özellikle sektörde hizmet kalitesinin artması yönündeki eğitimlerin ve bilinçlendirmenin de artacağını düşünüyorum.

Ben hepinize teşekkür ediyorum. Bakanlık personelimize de katkılarından dolayı, çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

İyi çalışmalar diliyorum.

Kapanma Saati: 16.25